

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
หมู่บ้านหนองถึง
หมู่ที่ 13 ต.โคกกรวด อ.เมือง จ.นครราชสีมา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2545

บทคัดย่อ

ดวงรัตน์ วิชิตยุทธภูมิ : การประเมินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง:การปฏิรักษา กองทุนหมู่บ้านหนองกุ้ง

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์อุษณีย์ กิตต์ธรรม , 57 หน้า

รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งละ 1 ล้านบาท เพื่อลดความยากจนและนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน กองทุนหมู่บ้านหนองกุ้ง หมู่ที่ 13 ตำบลโโคกรวบ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่ได้รับเงินจัดสร้างกรุงศรีฯ ตามโครงการฯ เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2544 โดยมีวัตถุประสงค์ในการประเมินเพื่อให้ทราบว่า เงินกองทุนสามารถเข้าไปเป็นแหล่งเงินทุนให้กับประชาชนในการกู้ยืม คณะกรรมการสามารถ บริหารกองทุนให้เชื่อถือได้ ประชาชนในหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง และผลการทบทวนกองทุน หมู่บ้านที่มีต่อกองทุนอื่น ในการประเมินได้ใช้แนวคิดแบบชิบ โนเคน มาใช้ในการเก็บข้อมูลและ กำหนดตัวชี้วัดในการประเมิน ซึ่งใช้การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูล ที่ต้องการ

จากผลการประเมินพบว่า เงินกองทุนสามารถเข้าไปเป็นแหล่งเงินทุนในการกู้ยืมให้กับ สมาชิกในหมู่บ้านได้ โดยให้ทุกคนมีสิทธิ์ กู้ยืมเพื่อนำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพในด้านต่างๆ, ทำให้เกิดรายได้และ สามารถต่อคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยให้กับกองทุนได้ คณะกรรมการกองทุนที่ ได้รับเลือกจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารกองทุนในหมู่บ้านของตน แก้ไขปัญหาเฉพาะ หน้าได้ดี มีการทำบัญชี ง่ายไม่ยุ่งยาก เพราะได้รับการอบรมมาแล้ว จึงไม่ต้องจ้างคนอื่นมาทำ บัญชีให้หมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกองทุนมากขึ้น โดยดูจาก การทำกิจกรรมแต่ละครั้งประชาชนจะเข้าร่วมทำกิจกรรมกินกันร่วง ทำให้หมู่บ้านมีความเข้มแข็ง เกิดความสามัคคี ปัจจุบันประชาชนได้หันมาภูมิใจในกองทุนมากขึ้น แต่เนื่องจากการดำเนินการนี้ ไม่เหมาะสมกับบางอาชีพ ทำให้ประชาชนหันไปภูมิใจในกระบวนการเพื่อนำเงินมาชำระเงินกู้กองทุน

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ปีรักษา.....

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการและการประเมิน โครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์อุษณีย์ กิตกัมර)

กรรมการสอบ

(อาจารย์ ดร.วีรชัย อาจหาญ)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการและการประเมินโครงการ

.....
(รองศาสตราจารย์ ทรงพร ทาเจริญศักดิ์)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

๒๗ ๐๙ ๒๕๖๔

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้ประเมินของงานขอบพระคุณ บุคคลและกลุ่มนักศึกษาที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ อย่างดีเยี่ยม ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการดำเนิน อาทิเช่น

- อาจารย์ อุษณีย์ กิตกรรม อาจารย์ที่ปรึกษาสารานิพนธ์ ที่ช่วยให้ความรู้ในการทำสารนิพนธ์

- นายอุดม บุญแข้น ที่ช่วยให้ความรู้ในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ กระตุ้นและให้คำปรึกษาในyanที่ผู้ประเมินต้องการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน้าบ้านและให้กำลังใจแก่ผู้ประเมินเมื่อผู้ประเมินเกิดความท้อ

- นางสาววชัญตา ทองพันธ์ พัฒนาการอำนวยเมืองที่ให้ความค่าปรึกษาด้านเอกสารที่เกี่ยวกับกองทุน

- ขอขอบคุณ นางกัลยา คำโภคกรวงศ์ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีแก่ผู้ประเมินตลอดเวลาที่ผู้ประเมินได้เข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูล

- ขอขอบคุณชาวบ้านหนองกุ้งทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลแก่ผู้ประเมินตลอดเวลาที่สัมภาษณ์โดยไม่รู้สึกเบื่อหน่าย

- ขอขอบคุณ นายอําเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานกองทุนหน้าบ้านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ต่างๆ

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบคุณพระคุณบิดา มารดาที่ให้การอบรมและส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประ深交ผลสำเร็จ

ดวงรัตน์ วิชิตยุทธภูมิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	๑
หน้าอนุมติ	๒
กิตติกรรมประกาศ	๓
สารบัญ	๔
สารบัญตาราง	๕
 บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมิน	1
1.3 กรอบแนวคิดทฤษฎี	2
1.4 วิธีการดำเนินการ	6
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมิน	6
 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 นโยบาย หลักการ และวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	7
2.1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	7
2.1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	7
2.1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	7
2.1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	8
2.2 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ 2544	8
2.3 แบบคิดตามสังเกตการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	11
2.4 แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	12

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	12
2.5.1 สถานที่ตั้งกองทุนหมู่บ้าน	12
2.5.2 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน	12
2.5.3 แหล่งที่มาของกองทุน	13
2.5.4 คุณสมบัติของสมาชิก	13
2.5.5 การสมัครเข้าเป็นสมาชิก	13
2.5.6 การพั้นสภาพจากการเป็นสมาชิก	14
2.6 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	14
2.7 หลักการประเมินโดยรูปแบบชิพฟ์ไมเดล	14
2.8 การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	15
 3 การดำเนินการประเมินโครงการ	 16
3.1 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ	16
3.2 กตุณเป้าหมาย	17
3.3 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	17
3.3.1 วิธีการใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	17
3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	17
3.4 ตัวชี้วัดข้อมูลที่ต้องการ	18
3.4.1 การประเมินบริบท	18
3.4.2 การประเมินปัจจัย	23
3.4.3 การประเมินกระบวนการ	26
3.4.4 การประเมินผลผลิต	31
3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน	35
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ	37
4.1 ผลการติดตามบริบทชุมชนระดับประเทศ	37
4.2 บริบทระดับท้องถิ่น	38
4.2.1 ประวัติความเป็นมาบ้านหนองกุ้ง	38
4.2.2 การขยายตัวของประชากร	39
4.2.3 การขยายตัวของชุมชน	39
4.2.4 ลักษณะชุมชนและการตั้งถิ่นฐาน	40
4.2.5 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น	40
4.2.6 ระบบสังคมวัฒนธรรม	43
4.2.7 ด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้านและชุมชน	43
4.2.8 ด้านวัฒนธรรม	44
4.2.9 ด้านการศึกษา	45
4.2.10 ด้านสาธารณสุข	45
4.3 ผลการประเมินภาพรวม	46
4.3.1 หน่วยระบบการจัดการและแนะนำสำหรับผู้ดูแล	46
4.3.1.1 การประเมินปัจจัยนำเข้าของกองทุน	46
4.3.1.2 การประเมินกระบวนการ	46
4.4 ระบบการนำเสนอผลงานของผู้ดูแล ผู้ดูแลต่อสาธารณะ	50
4.5 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ	51
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	53
5.1 สรุปอภิปรายผล	53
5.2 การอภิปรายผล วัตถุประสงค์	54
5.3 ข้อเสนอแนะ	55

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- ก ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- ข ระเบียบกองทุนหมู่บ้านหนองคูง
- ค แผนที่แสดงที่ตั้งขอบเขตอำเภอ แผนที่ตั้งแสดงขอบเขตตำบล
แผนที่ตั้งขอบเขตหมู่บ้าน

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 องค์ประกอบการประเมินแบบชิพฟ์โนมเดล	3
2.1 การประเมินบริบท	18
2.2 การประเมินปัจจัย	23
2.3 การประเมินกระบวนการ	26
2.4 การประเมินผลผลิต	31
2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างวัสดุประสงค์การประเมินกับคัวชี้วัดความรู้แบบ การประเมิน	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

ปัจจุบันความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง คือการไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉิน และความจำเป็นเร่งด่วนด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงมีมาตรการณ์ที่จะแก้ไขปัญหาความยากจน โดยกำหนดนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และให้ห้องดื่มน้ำ ความสามารถในการจัดระบบบริการการจัดการกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านสังคม – ด้านเศรษฐกิจ ของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทย รวมทั้งเสริมสร้างเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทยอนาคต

จากความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้จัดตั้งกองทุนแล้วเสร็จ และได้รับอนุมัติให้ตั้งกองทุนรับการจัดสรรโอนเงินเข้ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หรือชุมชนที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติตาม การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบริหารการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนากองทุนไปสู่ความเข้มแข็ง ด้านสังคม – เศรษฐกิจ อย่างยั่งยืนเป็นภารกิจที่รัฐบาลจะต้องมีการดำเนินการ โดยสำนักงานด้านคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงเห็นควรให้มีการสนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นไปด้วยดี

(ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544)

1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1) เพื่อศึกษาถึงความสำเร็จของการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านหนองกุ้ง หมู่ที่ 13 ในประเด็นต่อไปนี้

ก บ้านหนองกุ้ง หมู่ที่ 13 มีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อสวัสดิการของสมาชิก

๖ บ้านหนองกุ่ง มีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน

ค บ้านหนองกุ่ง มีกระบวนการพัฒนาองค์กรเพื่อการเรียนรู้และการริเริ่ม เพื่อแก้ปัญหาตนเองมีการสร้างศักยภาพของตนเอง และมีการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง

ง เศรษฐกิจของบ้านหนองกุ่ง หมู่ที่ 13 ได้รับการกระตุ้นและภูมิคุ้มกัน

จ ประชาชนในบ้านหนองกุ่ง หมู่ที่ 13 มีศักยภาพ และความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม

2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวก ด้านลบที่ส่งเริ่ม ละข้อควรการบรรลุเป้าหมายตามข้อ 1.1

3) เพื่อศึกษา กระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ และการคิดความเข้มแข็งระหว่างกันภายในหมู่บ้าน – ตำบล

4) เพื่อศึกษาด้วยวัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะ ของประชาชนในหมู่บ้านหนองกุ่ง หมู่ที่ 13 และระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามด้วยวัดซึ่งกำหนดโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.3 ครอบความคิดทฤษฎี

ครอบความคิดทฤษฎีที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ครั้งนี้ได้แก่ แนวคิดตามรูปแบบของสถาปัฟเลิม (Stuffteam) ที่เรียกว่า ซีพีโมเดล (Cipp Model) ซึ่งมีอักษรย่อที่มีความหมายดังนี้

C ย่อมาจาก Context คือ บริบทรายบุคคลและหมู่บ้าน

I ย่อมาจาก Input คือ ปัจจัยนำเข้า

P ย่อมาจาก Process คือ กระบวนการ

P ย่อมาจาก Product คือ ผลผลิต

เมื่อนำซีพีโมเดลมาประยุกต์ใช้กับองค์ประกอบภายนอกกองทุนหมู่บ้าน สามารถแสดงรายละเอียดได้ตามแผนภูมิตารางดังไปนี้

ตารางที่ 1 องค์ประกอบการประเมินเบื้องต้นพื้นเมือง

หน่วยการประเมิน	องค์ประกอบการประเมิน		
	C	I	P
ระดับพื้นที่			
C1 = ประวัติความเป็นมาของพื้นที่	I1 = นโยบายรัฐบาล ระดับประเทศ แผนปฏิบัติ	PCI = การจัดทำระบบรายงานทุน PC2 = การจัดทำเอกสารรายงานทุน	PD1 = จำนวนสูงมากของพื้นที่ PD2 = จำนวนผู้ได้รับเงิน
C2 = สภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่	I2 = การประเมินพื้นที่	PD3 = ยอดเงินที่ได้รับ	PD4 = จำนวนผู้ได้รับเงินที่ตามกำหนด
C3 = สภาพเศรษฐกิจและสังคม	I3 = คุณภาพชีวิตของพื้นที่ ข้อมูลพื้นที่	PC3 = ระบบบำนาญของพื้นที่	PD5 = ยอดเงินที่มีการหักภาษี
C4 = วัฒนธรรมประเพณี	I4 = คุณภาพชีวิตของพื้นที่ ศรีษะความเห็นใจให้เกิด	PC4 = กิจกรรมศิลปะและงานศิลป์ ก่องทุน	PD6 = กองทุนต่างๆ
C5 = โครงการรัฐบาลชาติ	I5 = การเตรียมความพร้อม / สร้างความเข้าใจให้เกิด	PC4.1=การรับสมัคร PC4.2=การอบรมศิลปะ	PD7 = การใช้เงินตามวัตถุประสงค์
C6 = ผู้นำชุมชน かれวัฒน์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ศูนย์การรวมการ แลกเปลี่ยนความรู้	PC4.3=การรับสมัคร PC4.4=การให้ทักษะ	PD8 = หัวหน้าศิษย์ของชุมชนต่อ
C7 = โครงการพัฒนาพื้นที่	I6 = เงินกองทุน 1 ล้านบาท	PD9 = การเกิดเครือข่ายองค์กร การเรียนรู้	PD10=การเรียนรู้เพื่อการพัฒนา
C8 = ความเข้มแข็งของชุมชน	I7 = เงินกองทุนตั้งแต่ 6 ล้านบาท (2 – 18)	PC5 = กิจกรรมศิลปะและการท่องเที่ยว เงินกองทุนพื้นที่	PD11=การศึกษาดูงาน
		PC5.1=ชุมชนศิลปะ PC5.2=การศึกษาดูงาน	PD12=การศึกษาดูงาน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หน่วยการประเมิน	องค์ประกอบของการเฝ้าระวัง		
	C	I	P
			PC5.4=การรับรู้ภัยทางไฟฟ้า PC6 = การตั้งงบประมาณการไว้เสื่อมถูก PC6.I=การແນະນຳໄວີຂໍ້ພໍາງ ພໍາຫຼັກ PC6.2=การຈ່າຍຫາດຕາດ PC7 = การตรวจสอบการໃຊ້ເສີນໄຟ PC8 = การຈົດທຳການເຄີຍແນະ ເຜົຍເພື່ອຜົດຜາຮັດເພີ້ມເງານ PC9 = ກາງົດຕະຮັບຜະປະໂຍບນີ້ PC10= ການສ້າງຕົວອ່າຍາການ ເຮັດວຽກໂດຍປັດຕິທິດອອງຖານ
ຮະດີມໍາປາຢູ່ປະລຸງ (ຝຶກ)	C9 = ອາງື່ພົມ C10= ຕ່າງເກົາໃນຄຣອນຄວ້າ C11= ຕົກພາກຮອບຫຼືຫຼາຍ C12= ຮາຍໄຟຂອງຄຣອນຄວ້າ C13= ພື້ນສິນຊັບຄຣອນຄວ້າ	I9 = ຖ້າພົມເສີນໄຟທີ່ໃຫ້ວັນຍົມ I10= ຈຳນວນເສີນດັ່ງຫຼາຍ ນອກຫຼືນ້ອຈາກເສີນໄຟ II1= ວັດຖຸປະສົງຕົ້ນອ່າຍເກີ້ມ II2= ດາມໂຄຮັກ	PC11= ການໄຟຈົ່າຍເສີນໄຟ PC12= ການຫຼາຍວັນຍົມ PC13= ການກາຫຼາດ PC14= ການທຳມັງງົງຫຼືເຫັນຍົມ PD11=ຈວາມເຊີ້ມແຈ້ງຈອງຊູມອາມທີ່ ເກີດຈາກຄອງຫຼຸມຫຼູມ PD12=ຜົດໄດຍ້ອົມ PD12.1=ຜົດໄດຍ້ອົມ PD12.2=ຜົດໄດຍ້ອົມ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

พนักงานประจำหน่วย	คงค่าวัสดุคงเหลือ	คงค่าวัสดุคงเหลือ	คงค่าวัสดุคงเหลือ
พนักงานประจำหน่วย	คงค่าวัสดุคงเหลือ	คงค่าวัสดุคงเหลือ	คงค่าวัสดุคงเหลือ
C	I	P	P
วัสดุคงเหลือในการประชุม อาทิตย์	II3= จำนวนรูปแสดงห้องประชุมในการ ประชุมอาทิตย์	II4= จำนวนแมลงไฟ	

1.4 วิธีคำนวณการ

- 1) ศึกษาให้เข้าใจเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 2) ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านที่ผู้ทำสารนิพนธ์ปฏิบัติงานอยู่
- 3) ใช้ชิพ์โนแมติเคราะห์กองทุนหมู่บ้านและกำหนดตัวบ่งชี้ คลอคจนตัวแปรที่จะทำการจัดเก็บข้อมูล
- 4) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจากแบบ บร.ด่าง ๆ เพื่อทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม
- 5) นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดคำนวณวิเคราะห์และนำมาหาข้อมูลสรุปของการศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการทำสารนิพนธ์

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

ผลการศึกษาครั้งนี้จะได้รับประโยชน์ดังนี้

- 1) ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 2) ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน
- 3) ทราบถึงตัวชี้วัดความเข้มแข็งของการบริหารการพัฒนาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านฯ และแนวทางวัดความสำเร็จในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของหมู่บ้านหนองกุ่ง หมู่ที่ 13 ต.โคกรวด อ.เมือง จ.นครราชสีมา
- 4) ผู้ทำสารนิพนธ์ ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาที่มีระเบียบ วิธีที่เป็นวิทยาศาสตร์ อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบได้

บทที่ 2
เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2.1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ก. ทักษิณ ชินวัตรเป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้าน การเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาความริเริ่ม การแก้ไขปัญหาเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้าน เศรษฐกิจสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท พร้อม เสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านชุมชนเมืองให้มีศักยภาพในการจัดระบบบริหารจัดการ เงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

2.1.2 หลักสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- 1) เสริมสร้างสำนักงานชุมชนและห้องถูน
- 2) ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญา ของตนเอง
- 3) เกือกถูกผลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
- 4) เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้รวมกันระหว่างชุมชน-เอกชน และประชาสังคม
- 5) กระจายอำนาจในห้องถูนและพัฒนาประชาธิปไตยขึ้นเพื่อฐาน

2.1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีดังนี้

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อ พัฒนาอาชีพสร้างคนสร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุ ฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนและสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิ ภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

- 2) ตั้งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริการจัดการเงินทุนของตนเอง
- 3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในการเรียนรู้และพัฒนาความริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 4) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับราษฎร์ของประเทศไทยทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในอนาคต
- 5) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

2.1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบเกี่ยวข้องดังนี้

- 1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ 2544
- 2) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ 2544

2.2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ 2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ 2544 ประกอบไปด้วย 2 หมวด ดังนี้

หมวด 1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. ให้มีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยมีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 10 คน เป็นกรรมการ เลขานุการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการ และเลขานุการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน 3 คน
กรรมการจำนวนอย่างน้อยสามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน

2. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่คณะกรรมการต้องแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดความวาระหนึ่ง หากยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งสมควรนั่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

3. นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระตาม (ข้อ 2) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) คณะกรรมการตีให้พ้นจากตำแหน่ง
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

4. การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีการประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

5. คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบายการจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและกองทุน
- (2) กำหนดแผนการจัดหาเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่องค์กร
- (3) จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเสนอต่อคณะกรรมการตี
- (4) กำหนดแผนงาน และอกรับเบี้ยน ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุน

(5) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดทำ และจัดสรรผลประโยชน์ของทุน

(6) ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และการบริหารกองทุน

(7) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะกรรมการ เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

(8) ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่นๆ เพื่อปฏิบัติตามระเบียบ

(9) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างจ้างส่วนของข้าราชการหรือคณะกรรมการอาจขอให้คณะกรรมการตีมติให้พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลาได้ อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

(10) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินกองทุนให้คณะกรรมการตีทราบอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง

(11) ปฏิบัติหน้าที่อื่น หรือตามที่คณะกรรมการตีมติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการตีมติให้เป็นอำนาจและหน้าที่

6. การประชุมของคณะกรรมการให้นำข้อ 4 มาใช้กับการประชุม และวินิจฉัยที่ขาดของที่ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโถม

7. ให้คณะกรรมการที่ปรึกษา และอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบได้เข้าประชุมค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด

หมวด 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ให้สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

2. สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

(2) ปฏิบัติงานของคณะกรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการและอนุกรรมการ

- (3) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการและของกองทุน
- (4) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบการจัดตั้งนโยบายและแนวทางการบริหารกองทุน
- (5) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมพร้อมในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน
- (6) จัดให้มีการสนับสนุนการประชุมหรือมีการซึ่งแจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุน
- (7) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน
- (8) ให้สนับสนุนปรึกษาหารือและข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายและเบี้ยนหลักเกณฑ์การดำเนินงานกองทุน
- (9) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนบริหารกองทุน
- (10) รายงานผลปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
- (11) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

2.3 แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีส่วนสำคัญ เป็นอย่างยิ่งในการประเมินความพร้อมในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการฯ ด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ดังต่อไปนี้

1. จัดเวทีชาวบ้าน เพื่อเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วยกรรมการทั้งชายและหญิง ในสัดส่วนเท่าเทียมกัน
2. องค์ประชุมเวทีชาวบ้าน คือจำนวนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง
3. ร่วมกันกำหนดวิธีการและดำเนินการเลือกเอง

4. เลือกคณะกรรมการกองทุนในระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

5. เลือกคนที่มีความรู้ ประสบการณ์ อิทธิ์มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติกำหนด

2.4 แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เมื่อกองทุนได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเรียบร้อยแล้ว สามารถขอรับการจัดสรรเงิน จากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1. จัดทำแบบขอขึ้นทะเบียนตามแบบ กทบ.2 ซึ่งขอรับแบบ กทบ.2 จากคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

2. ยื่นแบบคำขอขึ้นทะเบียนกับธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง คือ ระเบียน ข้อบังคับของกองทุน

3. เปิดบัญชีกับธนาคาร

2.5 ระเบียนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียนข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พ.ศ. 2544 บ้านหนองกุง หมู่ที่ 13 ตำบลโคลกรวด อ. เมือง จ. นครราชสีมา

2.5.1 สถานที่ตั้งกองทุนชั่วคราว ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 1 บ้านหนองกุง หมู่ที่ 13 ต. โคลกรวด อ. เมือง จ. นครราชสีมา

2.5.2 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

- 1) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
- 2) เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสักจะ และเงินรับฝาก
- 3) เพื่อบริการเงินกู้แก่สมาชิก
- 4) เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ ซื่อสัตย์-ไม่เห็นแก่ตัว- ไม่มัวมากับยุ Xu- และรู้รักสามัคคี

- 5) เพื่อพัฒนาคน ได้แก่ เป็นคนเก่งเรียนไฟห้าความรู้ใหม่ๆ เป็นคนช่างคิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา เป็นคนเก่งงาน ขยันการทำงาน รับผิดชอบการทำงาน และเป็นคนเก่งมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อทุกคนฯ

2.5.3 แหล่งที่มาของกองทุน

- 1) เงินที่ได้รับการจัดสรรจากสูบาก 1 ล้านบาท
- 2) เงินอุดหนุน
- 3) ดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการของกองทุน
- 4) ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- 5) เงินฝากตั้งใจและเงินรับฝาก
- 6) เงินค่าหุ้น
- 7) เงินสมบทจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- 8) เงินฝากทรัพย์สินอื่นๆ ที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพัน หรือภาระคิดพันอื่นใด

2.5.4. คุณสมบัติของสมาชิก

- 1) เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหนองกุ้ง หมู่ที่ 13 ต.โโคกกรวด อ.เมือง จ.นครราชสีมา 6 เดือน ก่อนการจัดตั้งกองทุน
- 2) เป็นผู้มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกองทุน และสนับสนุนให้จะนำมามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน
- 3) เป็นผู้พร้อมจะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
- 4) เป็นผู้ที่คณะกรรมการของกองทุนได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก
- 5) อุดหนุน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ
- 6) มีเงินฝากตั้งใจและถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้นแต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน

2.5.5 การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

- 1) ยื่นขอสมัครเป็นสมาชิกได้ที่คณะกรรมการของกองทุน
- 2) ผู้มีคุณสมบัติตามข้อ 6 สามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ทั้งในลักษณะปักเจกบุคคล และกลุ่มหรือองค์กรชุมชนแล้วแต่ความสมัคใจของผู้สมัคร

สมาชิก คณะกรรมการชุมชนกองทุนหมู่บ้านหนองกุ้ง หมู่ที่ 13 ต.โโคกกรวด อ.เมือง จ.นครราชสีมา

- 3) คณะกรรมการกองทุนผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิก โดยชอบธรรม

2.5.6 การพื้นสภาพจากการเป็นสมาชิก

- 1) ตาย
- 2) ลาออกจากองค์กรและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน
- 3) ให้ออกตามมติเห็นชอบของคณะกรรมการกองทุนในการพิจารณาการกระทำผิดของสมาชิกที่ร้ายแรงและขัดต่อข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านและให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกอีกได้แต่ต้องขาดจากการเป็นสมาชิกไม่น้อยกว่า 2 ปี
- 4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- 5) ต้องโทษคดียาเสพติดหรือติดยาเสพติดร้ายแรง

2.6 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

- 1) ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอทั้งหมดหรือบางส่วน ให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอภูมิเงิน พร้อมที่จะส่งดำเนินแบบคำขอภูมิเงินต่อคณะกรรมการเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แล้วให้ผู้ขอภูมิและธนาคารทราบโดยเร็ว
- 2) ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคน เป็นผู้แทนคณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญาภูมิเงินกับผู้ขอภูมิที่ได้รับอนุมัติเงินกู้
- 3) ให้ผู้ขอภูมิที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร และแจ้งหมายเลขบัญชี ออมทรัพย์ให้คณะกรรมการกองทุนรับทราบโดยเร็ว
- 4) วงเงินภูมิรายหนึ่งไม่เกิน สองหมื่นบาท หากเกินต้องให้สมาชิกพิจารณาโหวตใช้ชี้ขาด แต่รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท และระยะเวลาชำระคืนทุน ไม่เกินหนึ่งปี

2.7 หลักการประเมินโดยรูปแบบการประเมินแบบชิพฟโนเดล

แบบจำลองประเภทนี้ไม่เพียงแต่ประเมินว่า บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เท่านั้นแต่ยังเป็นการประเมินเพื่อให้รายละเอียดต่างๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการอีกด้วย โดยเฉพาะโครงการประเมินผล โครงการประชุม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบการประเมินความก้าวหน้าเพื่อบ่งชี้ ชุดเด่น ชุดต้องของโครงการประชุม เพื่อนำผลไปปรับปรุงกิจกรรมแผนการประชุมได้ทันท่วงที เพราะนักประเมินจะได้ข้อมูลพร่องและประสิทธิภาพของโครงการที่จะประเมินได้เป็นอย่างดี ซึ่งนับได้ว่าเป็นการรับข่าวสารแบบสะสาน ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นอย่างมาก ทั้งยังเป็นแบบจำลองที่เข้าใจง่าย สะดวกในการปฏิบัติ จึงเป็นที่นิยมกันว่างวด

แบบจำลองชิพพ์โมเดลจะประเมินในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ซึ่งช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัสดุ
- 2) การประเมินกระบวนการ (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ
- 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้เพื่อความคุณการดำเนินของโครงการ
- 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) จะช่วยในการตัดสินใจ เพื่อตัดสินและดูแลผลสำเร็จของโครงการ

2.8 การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นโครงการที่มุ่งสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการจัดการกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติกองทุนແdev เสิร์ฟเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่ความเข้มแข็งด้านสังคม และเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการจัดสรรทุนการศึกษาแก่บัณฑิตให้เข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการและการประเมินโครงการ โดยกำหนดให้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงในพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยกำหนดให้นำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นกิจกรรมหลักของการศึกษา ซึ่งจะช่วยในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ต่อผู้เข้าร่วมการศึกษา ระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับล่างอีกด้วย 旱 แต่ส่งเสริมให้บัณฑิตที่ต้องการที่จะพัฒนาบ้านเกิดนี้โอกาสกระทำได้ อีกทั้งบัณฑิตได้มีการยกระดับการศึกษาควบคู่กับการปฏิบัติงานในพื้นที่ สมควรให้สถาบันการศึกษาทั้งในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการและทบทวนมหาวิทยาลัย จัดทำหลักสูตร โดยเนื้อหาหลักสูตรจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการ-การเงิน-การบัญชี-การออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาด การจัดทำโครงการ วิเคราะห์โครงการ การวิจัยและการประเมิน โครงการ รวมทั้งการเรียนรู้ชุมชนประเมินผลและการพัฒนาชุมชน การประเมินผลและการพัฒนาชุมชนที่ใช้การวิจัยเครื่องมือ และผู้เข้าร่วมหลักสูตรจะได้รับ “ประกาศนียบัตรบัณฑิต” ซึ่งเป็นการประเมินบัณฑิตอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ เป็นการศึกษารายกรณีเฉพาะ หมู่บ้านหนองกุง หมู่ที่ 13 ตำบลโภกราช อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผู้ทำสารนิพนธ์ได้เข้าปฏิบัติงานตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2544 ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีวิธีดำเนินการประเมินดังนี้

3.1 รูปแบบการประเมิน

รูปแบบที่ประยุกต์ใช้ในการประเมินครั้งนี้คือ ชิพพ์โมเดล ตามกรอบความคิดทฤษฎีที่ได้เสนอไว้ในบทที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยการประเมิน 4 องค์ประกอบ ทั้งระดับหมู่บ้านและระดับ รายบุคคล (ผู้ถูก) ดังนี้

- 1) การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของ หมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้ถูก)
- 2) การประเมินปัจจัย (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าของกระบวนการ กองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้ถูก)
- 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการบริหาร จัดการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้ถูก)
- 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจาก กระบวนการบริหารจัดการกองทุน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้ถูก)

3.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลสำหรับการประเมิน ได้แก่ ชาวบ้านที่อยู่อาศัยอยู่ในบ้าน หนองกุง หมู่ที่ 13 ตำบลโภกราช อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีสถานภาพและบทบาท หน้าที่ต่าง ๆ รวมทั้งข้าราชการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน 10 คน
2) สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน 70 คน
- สมาชิกที่ได้รับอนุมัติให้ถูก	จำนวน 43 คน

- สมาชิกทั่วไป	จำนวน 27 คน
3) ชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน 115 คน
4) ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส ผู้นำกลุ่มอาชีพ	จำนวน 4 คน
5) ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	จำนวน - คน

3.3 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมิน

3.3.1 วิธีการใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) การสังเกตและบันทึก

การสังเกตและบันทึกเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ตลอดจน การสังเกตและบันทึกขณะร่วมกิจกรรม ทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม

2) การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่ม ตลอดจนราชบุคคล ในหมู่บ้านโดยใช้แบบรายงานต่าง ๆ (บร.)

3) การจัดประชุมเฉพาะชาวบ้าน

4) การศึกษาเจาะลึกรายกรณี จากสมาชิกที่ได้รับอนุมัติเงินถูกจำนวน 5 รายที่มี วัตถุประสงค์การถูกแตกต่างกัน

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรายงานต่าง ๆ (บร.) และแบบ เก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการสังเกตและการสัมภาษณ์ มีดังนี้

1) แบบรายงาน บร.1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน)

2) แบบรายงาน บร.2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน)

3) แบบรายงาน บร.3 (แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติที่มีต่อกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง)

4) แบบรายงาน บร.4 (แบบรายงานปฎิบัติงานรายเดือน)

5) แบบรายงาน บร.5 (แบบรายงานผลการการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง)

6) แบบรายงาน บร.6 (แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้ถูกเงินจากกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง)

7) แบบรายงาน บร.7 (แบบรายงานผลสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็ง ของชุมชนเมืองในทัศนะของประชาชน)

8) แบบรายงาน บร.8 (โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์)

9) แบบรายงาน บร.9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์)

- 10) แบบรายงาน บร.10 (สรุปบทเรียนชุมชนหนู่บ้าน)
- 11) แบบรายงาน บร.11 (แบบศึกษาเฉพาะลีกรายกรณี)
- 12) แบบรายงาน บร.12 (การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน)

3.4 ตัวชี้วัดข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลตามรูปแบบการประเมิน

จากการออบความคิดเห็นที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 1 เมื่อนำมากำหนดเป็นตัวชี้วัด แหล่งข้อมูล และวิธีเก็บข้อมูลของการประเมินทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ บริบท ปัจจัย กระบวนการและผลผลิต ทั้งระดับหมู่บ้าน และรายบุคคล (ผู้ถูก) ดังนี้

3.4.1 การประเมินบริบท มีรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 3.1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน	1. ที่มาของชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน	ผู้นำชุมชน	1 สัมภาษณ์ตามแบบ
C1 – ประวัติความเป็นมา	2. คนกลุ่มแรกที่เข้าตั้ง หมู่บ้านอยพยพจากที่ไหน และเหตุใดจึงอพยพมา	ผู้อาวุโสใน หมู่บ้าน	บร.1 2 ศึกษาจากเอกสาร
หมู่บ้าน	3. สภาพเดิมทางภูมิศาสตร์ ของหมู่บ้านมีสภาพ อย่างไร	ผู้นำกลุ่มอาชีพ	
	4. อาชีพเดิม(อาชีพหลัก/รอง) คืออะไร	ข้อมูลที่มีการ บันทึกไว้แล้ว	
	5. อาชีพเดิมที่เลิกทำแล้วคือ อะไร เพราะอะไรจึงเลิก ทำ		
	6. อาชีพใหม่ที่เพิ่มขึ้น		

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	7 การเปลี่ยนแปลงด้าน สาธารณูปโภคในประเทศไทย พ.ศ. ได (ถนน, ไฟฟ้า, ประปา)		
C2-สภาพภูมิศาสตร์ ของหมู่บ้าน	1. ลักษณะที่ตั้งหมู่บ้าน 2. อาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้าน อื่น 3. แผนที่หมู่บ้าน	1. ข้อมูลจากเอกสาร 2. หมู่บ้าน 3. ผู้นำชุมชน	1. ศึกษาจากเอกสาร 2. สังเกต 3. สัมภาษณ์
C3-สภาพแวดล้อมของ หมู่บ้าน	1. อาชีพหลักและอาชีพรอง ของชาวบ้าน 2. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร 3. จำนวนที่ดินทำกินโดย เฉลี่ย 4. จำนวนและประเภทร้านค้า ในหมู่บ้าน 5. จำนวนโรงสีในหมู่บ้าน 6. โรงงานอุตสาหกรรมใน หมู่บ้าน 7. โรงเรียนในหมู่บ้าน (จำนวนครุ/นักเรียน) 8. โรคที่เจ็บป่วย 9. สถานที่รักษาเมื่อเจ็บป่วย	1. ผู้นำชุมชน 2. สถานีอนามัย 3. ตำบล 4. เกษตรคำนวณ 5. หมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1 2. สังเกต
C4-วัฒนธรรม ประเพณี	1. จำนวนวัด/โบสถ์/มัสยิด 2. จำนวนพระ/เณร/ บาทหลวง 3. ภาษาพื้นบ้าน 4. ประเพณีที่สำคัญ 5. ความเชื่อด้านต่าง ๆ (ศาสนปฏิ ญา)	1. ผู้นำชุมชน 2. ผู้อาวุโสใน หมู่บ้าน 3. ชาวบ้าน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร. 1 2. ศึกษาจากเอกสาร 3. สังเกต

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C5- โครงสร้าง พื้นฐานและ ทรัพยากร	1 จำนวนและสภาพของ โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน,ไฟฟ้า,ประปา, โทรศัพท์,หอกระจายเสียง, ศาลาประชาคม,ไปรษณีย์ ฯลฯ 2 จำนวนและสภาพทรัพยากร เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ แร่ ฯลฯ ที่เป็น สาธารณประโยชน์	1. ผู้นำชุมชน 2. หมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บ'r.1 2. สังเกต
C6-ผู้นำชุมชน การ รวมกลุ่ม และ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	1. ประเภทผู้นำที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ 2. กลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่ใน หมู่บ้าน (จำนวนสมาชิก, ทุนของกลุ่ม, กิจกรรม กลุ่ม, ปักกอตั้ง) 3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านค่าง ๆ (ชื่อ, อาชญากรรม, เชี่ยวชาญ)	1. ผู้นำชุมชน 2. หมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บ'r.1 2. สังเกต
C7- โครงการพัฒนา ที่ดำเนินมา	1. โครงการของภาครัฐ 2. โครงการของภาคเอกชน 3. โครงการที่ชาวบ้านทำขึ้น เอง (ชื่อโครงการ / กิจกรรมของโครงการ ปี 5 ปี)	1. ผู้นำชุมชน 2. ส่วนราชการที่ เกี่ยวข้อง 3. ข้อมูลที่บันทึกไว้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บ'r.1 2. ศึกษาจากเอกสาร 3. สังเกต

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C8-ความเข้มแข็งของชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสามัคคี 2. ความซื่อสัตย์ 3. การช่วยเหลือกัน 4. การยกย่องคนทำความดี 5. โอกาสในการหาความรู้เพิ่มเติม 6. จำนวนครอบครัวที่มีอาชีพเดียวตัวเองได้ 7. ครอบครัวอบอุ่น รักใคร่บrong> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชาวบ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.2 ครั้งที่ 1 มากขึ้น (ข้อมูลดีบบสัมภาษณ์ 30 คน)
ระดับรายบุคคล	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาชีพหลัก / รอง 2. ผลการประกอบอาชีพ 3. ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ กองทุน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1 เพิ่มเติม 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C9-อาชีพเดิน			

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C10- สมาชิกในครอบครัวและครอบครัว	1. สมาชิกในครอบครัวและรายละเอียด เช่น จำนวน, อายุ,สถานภาพสมรส,ระดับการศึกษา,ความสัมพันธ์กับหัวหน้าครอบครัว,การมีงานทำ	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติงบ	1. สอบถามผู้ดูแล แบบ บร.11 2. สอบถามเพิ่มเติม
C11- สภาพการอยู่อาศัย	1. มีบ้านเป็นของตนเองหรือไม่ ถ้าไม่มีพักอาศัยอย่างไร	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติงบ	1. สอบถาม 2. ตั้งเกต
C12- รายได้ของครอบครัวต่อเดือน	1. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน 2. ความเพียงพอของรายได้ต่อรายจ่าย	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติงบ	1. สอบถามผู้ดูแล แบบ บร.11 2. สอบถามเพิ่มเติม
C13- หนี้สินของครอบครัวกู้เงินกองทุน	1. จำนวนหนี้สินที่มีอยู่ก่อนถึงกำหนด 2. สถานะของการมีหนี้สินแหล่งเงินทุน	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติงบ	1. สอบถามผู้ดูแลแบบ บร.11 2. สอบถามเพิ่มเติม

3.4.2 การประเมินปัจจัย มีรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 3.2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
11-นโยบาย ระเบียบแนวทาง ปฏิบัติ	1. รายละเอียดของระเบียน สำนักนายกฯ 2. รายละเอียดของระเบียน กองทุนฯ	1. ระเบียบสำนัก นายก 2. ระเบียบที่ เกี่ยวข้องกับ กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง แห่งชาติ	1. ศึกษาจากเอกสาร
12- การประชา สัมพันธ์	1. ช่วงเวลาที่มีการ ประชาสัมพันธ์ 2. ประเภทต่อในการ ประชาสัมพันธ์ 3. ความทั่วถึงในการ ประชาสัมพันธ์ 4. เนื้อหาในการ ประชาสัมพันธ์	1. ผู้นำชุมชน 2. ชาวบ้าน 3. ผู้นำราชการที่ เกี่ยวข้อง 4. ที่ทำการกองทุน หมู่บ้าน 5. เอกสาร ประชาสัมพันธ์	1. ล้มภายน 2. สังเกต 3. ศึกษาจากเอกสาร
13-คณะกรรมการ ระดับอำเภอที่ เกี่ยวข้อง	1. จำนวนคณะกรรมการ องค์ประกอบ คณะกรรมการ สัดส่วนกรรมการภาค ประชาชน 4. การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้อง	1. พัฒนาชุมชน 2. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. ล้มภายน 2. ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
I4-คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. จำนวน 2. คุณสมบัติ 3. วิธีการได้มา ¹ 4. การพื้นจากตำแหน่ง ² 5. ระยะเวลาในการดำรง ³ ตำแหน่ง	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. ประเมินกองทุน ⁴ หมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บรร. 4 2. ศึกษาจากเอกสาร
I5-การเตรียมความ ¹ พร้อม การสร้าง ความรู้ความเข้าใจ ² แก่คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน และชาวบ้าน	1. วิธีการในการเตรียม ¹ ความพร้อม ² 2. เนื้อหาในการเตรียม ¹ ความพร้อม ² 3. จำนวนครั้งในการเตรียม ¹ ความพร้อม ² 4. หน่วยงาน/องค์กรที่ทำ ¹ หน้าที่ในการเตรียม ² ความพร้อม ³	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สำนักงาน กองทุนหมู่บ้าน ⁴ 3. ชาวบ้าน ⁵ 4. ผู้นำชุมชน ⁶	1. สัมภาษณ์ชาวบ้าน ตามแบบ บรร.3 2. สัมภาษณ์ คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน
I6- เงินกองทุน 1 ล้านบาท	1. วันที่ได้รับอนุมัติ 2. การเก็บรักษาเงิน	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
I7-เงินทุนสะสม อื่น ๆ	1. ประเภท/จำนวน/ที่มาและ ¹ การเก็บรักษาเงินทุน ² สะสมอื่น ๆ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
I8-บัญชีกองทุน	1. ประวัติส่วนตัว ชื่อ, วุฒิ การศึกษา, อายุ, เพศ, ภูมิลำเนา, สถานภาพ สมรส, ความสามารถพิเศษ ¹ (ถ้ามี) 2. บทบาทหน้าที่ ²	2. บัญชีกองทุน ³ หมู่บ้าน	1. ศึกษาคนสอง 2. ศึกษาจากเอกสาร
		3. คู่มือนักศึกษา	

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับรายบุคคล			
I9- จำนวนเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ	1. จำนวนเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ เงินกู้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.11
I10-จำนวนเงินลงทุน นอกเหนือจาก เงินกู้	1. จำนวนเงินลงทุน นอกเหนือจากเงินกู้ 2. ที่มาของเงินทุน	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้าน หมู่บ้านที่ ได้รับอนุมัติงอก เงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ แบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
I11-วัตถุประสงค์การ กู้เงินตาม โครงการ	1. วัตถุประสงค์การกู้เงินตาม โครงการ	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติงอก เงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ แบบ บร.11
I12- สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์และ วัสดุดิบในการ ประกอบอาชีพ	1. สถานที่ในการประกอบ อาชีพ 2. วัสดุอุปกรณ์ในการ ประกอบอาชีพ 3. วัสดุดิบในการประกอบ อาชีพ	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติงอก เงินกู้	1. สัมภาษณ์ 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
I13- ความรู้และ ทักษะในการ ประกอบอาชีพ	1. ความรู้และทักษะที่มีอยู่	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ เงินกู้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
I14- จำนวนแรงงาน ประกอบอาชีพ	1. จำนวนแรงงานที่ใช้ในการ ประกอบอาชีพ	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ เงินกู้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร. 11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม

3.4.3 การประเมินกระบวนการ มีรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3.3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการประเมินกระบวนการ

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
PC1-การจัดทำ ระเบียบกองทุน หมู่บ้าน	1. กระบวนการในการจัดทำ ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน 2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำ 3. ปัญหาอุปสรรคในการ จัดทำ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุน หมู่บ้าน 3. ระเบียบกองทุน หมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.4 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม จากการคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน และชาวบ้าน
PC2- การจัดทำ เอกสารขอขึ้น ทะเบียน	1. กระบวนการในการจัดทำ ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน 2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำ 3. ปัญหาและอุปสรรคในการ จัดทำ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
PC3- ระบบบัญชี กองทุน	1. จำนวนบัญชีที่จัดทำ (จำนวนเดิม) 2. ชื่อบัญชี เช่น บัญชีลูกหนี้ ,บัญชีคุลเงินสังจะ [*] 3. ความเป็นอยู่ปัจจุบัน 4. ผู้จัดทำ 5. ปัญหาอุปสรรคในการ จัดทำ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีกองทุน	1. สัมภาษณ์ กองทุนหมู่บ้าน 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC4-กิจกรรม			
เกี่ยวกับสมาชิก กองทุนหมู่บ้าน			
PC4.1-การรับสมัคร	1. ช่วงเวลาในการรับสมัคร และเหตุผล	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร. 4

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	2. ค่าธรรมเนียมการสมัคร และเหตุผล 3. ขั้นตอนการรับสมัครและ เหตุผล 4. คุณสมบัติผู้สมัครและ เหตุผล 5. ปัญหาและอุปสรรค	2. ระเบียบกองทุน หมู่บ้าน	2. ถ้มภาษณ์จาก คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 1. ศึกษาจากเอกสาร
PC4.2-การหมวด สามาชิกภาพ	1. การหมวดสามาชิกภาพและ เหตุผล	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. ระเบียบกองทุน หมู่บ้าน	1. ถ้มภาษณ์ตาม แบบ บ.ร.4 2. ถ้มภาษณ์เพิ่มเติม จากคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 3. ศึกษาจากเอกสาร
PC4.3-ประเทศ สามาชิก	1. การกำหนดประเทศไทย สามาชิกและเหตุผล		
PC4.4- การทำ ทะเบียน สามาชิก	1. ความเป็นปัจจุบันในการ จัดทำ 2. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. เอกสารคำน ทะเบียนสามาชิก	1. ถ้มภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC5- กิจกรรม เกี่ยวกับการดู แล้วกัน เงินกองทุน หมู่บ้าน			
PC5.1-ขั้นตอนการ ขอสืบ	1. ขั้นตอนในการขอสืบ 2. เอกสารประกอบการขอสืบ 3. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สามาชิกกองทุน หมู่บ้าน	1. ถ้มภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
		3. ระเบียบกองทุน หมู่บ้าน	
PC5.2- การคัดเลือกผู้ถือ	1. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือก และเหตุผล 2. วิธีคัดเลือกและเหตุผล 3. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุน	1. สำมภัยณ์ตามแบบ บร.4 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC5.3- การโอนเงินให้ผู้ถือ	1. ขั้นตอนในการโอนเงิน 2. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกหมู่บ้านที่ได้รับเงินถูก 3. หลักฐานการโอน เงิน	1. สำมภัยณ์ กองทุนหมู่บ้าน 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC5.4- การรับชำระหนี้	1. ขั้นตอนในการรับชำระหนี้ 2. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ส่งเงิน คืน 3. เอกสารในการส่ง เงินคืน	1. สำมภัยณ์ กองทุนหมู่บ้าน 2. สำมภัยณ์ กองทุนหมู่บ้านที่ได้รับ เงินคืน
PC6- การส่งเสริม การใช้เงินถูก วิธีทำธุรกิจ	1. ผู้แนะนำ 2. ประเด็นในการแนะนำ 3. วิธีการแนะนำ 4. จำนวนครั้งในการแนะนำ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ เงินถูก	1. สำมภัยณ์
PC6.1- การแนะนำ วิธีทำธุรกิจ			

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC6.2- การซ่อมยาด คลาด	1. ผู้ที่ซ่อมยาดคลาด 2. วิธีการในการส่งเสริม การคลาด 3. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ เงินกู้ 3. เงินกู้	1. สัมภาษณ์
PC7- การตรวจสอบ การใช้จ่ายเงินกู้	1. ผู้ที่ทำการตรวจสอบ 2. วิธีการตรวจสอบ 3. จำนวนครั้งในการ ตรวจสอบ 4. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ เงินกู้	1. สัมภาษณ์
PC8- การจัดทำ รายงานและ เผยแพร่ผลการ ดำเนินงาน	1. ประเภทรายงานที่จัดทำ 2. ประเภทผลงานที่มีการ เผยแพร่ 3. วิธีการเผยแพร่ผลการ ดำเนินงาน 4. ปัญหาอุปสรรค	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกและ ชาวบ้าน 3. เอกสารการจัดทำ รายงาน	1. สัมภาษณ์ 2. สังเกต 3. ศึกษาจากเอกสาร
PC9- การจัดสรรง ผลประโยชน์	1. สัดส่วนในการจัดสรรง เหตุผล	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. ระเบียบกองทุน หมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC10- การสร้าง เครื่อข่ายการ เรียนรู้โดย บัณฑิต กองทุน	1. ประเภทเครือข่าย 2. กลุ่มคนที่เข้ามาร่วม เครือข่าย 3. วิธีการสร้างเครือข่าย	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. บัณฑิตกองทุน 3. สมาชิกกองทุน	1. สัมภาษณ์ 2. สังเกตแบบมีส่วน ร่วม 3. สอบถาม

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	4. ความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมเครือข่าย 5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการสร้างเครือข่าย 6. ปัญหาอุปสรรค	หมู่บ้าน	
ระดับรายบุคคล PC11- การใช้จ่ายเงินกู้	1. รายละเอียดของการใช้จ่าย 2. บัญชีการใช้จ่ายเงิน	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้ 2. บัญชีการใช้จ่ายเงิน	1. ต้มภายน์ตามแบบ บร.11 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC12- การหาความรู้เพิ่มเติม	1. วิธีการหาความรู้เพิ่มเติม	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติงอกสูญ	3. ต้มภายน์เพิ่มเติม 1. สังเกตจากการเสวนาตามแบบ บร. 6
PC13- การหาตลาด	1. วิธีการหาตลาด 2. ผู้ที่ช่วยเหลือแนะนำในการหาตลาด	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติงอกสูญ	1. ต้มภายน์
PC14-การทำบัญชีใช้จ่ายเงิน	1. การจัดทำบัญชี(มี/ไม่มี) 2. ผู้ที่ช่วยเหลือแนะนำการจัดทำบัญชี	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติงอกสูญ 2. บัญชีการใช้จ่ายเงิน	1. ต้มภายน์ 2. ศึกษาจากเอกสาร

3.4.4 การประเมินผลผลิต มีรายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 3.4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
PD1 –จำนวนสมาชิก กองทุน	1. จำนวนสมาชิกเดิม(ณ วันเริ่มตั้งกองทุน) 2. จำนวนสมาชิกที่มีการเพิ่มขึ้น/ลดลง 3. เหตุที่สมาชิกเพิ่มขึ้น/ลดลง	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. ทะเบียนสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 3. ศึกษาจากเอกสาร	1. สำรวจผู้ตาน แบบ บร.4 2. สำรวจเพิ่มเติม 3. ศึกษาจากเอกสาร
PD2- จำนวนผู้ได้ ผิบถูก	1. จำนวนครั้งที่มีการอนุมัติให้กู้ 2. จำนวนผู้ยื่นถูกและผู้ได้รับอนุมัติให้กู้แต่ละครั้ง 3. จำนวนผู้ได้รับอนุมัติให้กู้ ต่อจำนวนสมาชิกกองทุน หมู่บ้านทั้งหมด(26 พ.ย. 44) 4. จำนวนผู้ได้รับอนุมัติให้กู้ จำแนกตาม บร. ข้อ 5	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีลูกหนี้	1. สำรวจผู้ตาน แบบ บร.4 2. ศึกษาจากเอกสาร
PD3- ยอดเงินให้กู้	1. ยอดเงินที่มีผู้มาขอกู้และยอดเงินที่ได้รับอนุมัติแต่ละครั้ง 2. ยอดเงินที่อนุมัติให้กู้ ทั้งหมด (26 พ.ย.44) 3. ยอดเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ จำแนกตาม บร.4 ข้อ 5 นับถึง 26 พ.ย. 45	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีคุณลูกหนี้	1. สำรวจผู้ตานแบบ บร.4 2. ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD4-จำนวนผู้ที่ชำระคืนตามกำหนด	1. จำนวนผู้ที่ชำระคืนตามกำหนด (6 พ.ย.45) 2. จำนวนผู้ที่ไม่ชำระคืนตามกำหนด(6 พ.ย. 45) 3. การแก้ไขปัญหาเมื่อผู้ที่ไม่ชำระคืนตามกำหนด	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีคุณลูกหนี้ 3. ศึกษาจากเอกสาร	1. ตั้งภารณฑ์ตามแบบ บร.9 2. ตั้งภารณฑ์เพิ่มเติม
PD5- ยอดเงินที่มีการชำระคืน	1. ยอดเงินกู้ที่มาชำระคืนนับถึง 6พ.ย.45 แยกเป็นเงินดัน, ดอกเบี้ย, ค่าปรับ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีคุณลูกหนี้	1. ตั้งภารณฑ์ตามแบบ บร.4 2. ศึกษาจากเอกสาร
PD6- กองทุนสะสม	1. ยอดเงินกองทุนสะสมแยกประเภทตาม 17 2. การใช้ประโยชน์จากกองทุนสะสม	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีเงินฝาก กองทุนสะสม	1. ตั้งภารณฑ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PD7- การใช้เงินตามวัตถุประสงค์	1. จำนวนผู้ที่ใช้เงินตามวัตถุประสงค์โครงการ 2. จำนวนผู้ที่ใช้เงินไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการ 3. เหตุผลที่ไม่ใช้เงินตามวัตถุประสงค์โครงการ	1. ผู้ตรวจสอบตาม PC7	1. ตั้งภารณฑ์ผู้ตรวจสอบ สอบ
PD8- ทัศนคติของชุมชนต่อกองทุน	1. ทัศนคติต่อกรรมการ กองทุนหมู่บ้านในเชิง糟/ลบ 2. ทัศนคติต่อกองทุน 1 ล้านบาทในเชิง糟/ลบ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกและชาวบ้าน	1. ตั้งภารณฑ์ตามแบบ บร. 9 2. ตั้งภารณฑ์เพิ่มเติม

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD9-การเกิดเครื่อข่ายที่เกิดขึ้น องค์กรการเรียนรู้ (หลังจากทำ)	1. ประเภทเครือข่ายที่เกิดขึ้น 2. กิจกรรมของเครือข่ายที่เกิดขึ้น 3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดองค์กรเรียนรู้	1. บัญชีติกองทุน 2. บัญชีติกองทุน	1. รายงานการปฏิบัติงานของบัญชีติกองทุน (ตัวเอง)
PC10	เครือข่าย		
PD10-การเรียนรู้เพื่อการพึงพา ตนเอง	1. ประสบการณ์/การเรียนรู้จากการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน 2. ประสบการณ์/การเรียนรู้จากการเป็นมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.10 2. สอบถาม
PD11-ความเข้มแข็งของชุมชนที่เกิดจากกองทุนหมู่บ้าน	1. ความสามัคคี 2. ความซื่อสัตย์ 3. การช่วยเหลือกัน 4. การยกย่องคนทำความดี 5. โอกาสในการหาความรู้เพิ่มเติม 6. จำนวนครอบครัวที่มีอาชีพเลี้ยงตัวได้ 7. ครอบครัวอบอุ่น รักใคร่ป่องคง 8. การรวมกลุ่ม	1. สมาชิกและชาวบ้าน 2. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.2 และ บร.7 (จากข้อมูลคิบ 30 ครัวเรือน) 2. ถั่งเกต

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	9. การประชุม/ส่วนราชการ สำนักงานอ 10. การซ่อมแซมหรือซ่อมแซมโดยโอกาส 11. มีผู้นำที่มีคุณธรรม		
ระดับรายบุคคล			
PD12- ผลที่ได้ตาม วัตถุประสงค์ ของการปฏิรูป			1. สำนักงาน 2. สังเกต
PD12.1-ผลโดยตรง	1. ผลการใช้เงินกู้ตาม วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้	1. สำนักงาน 2. สังเกต
PD12.2- ผลโดยอ้อม	1. ประสบการณ์ 2. การยอมรับจากชุมชน	1. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้	1. สำนักงาน 2. สังเกตตามแบบ บร.

10

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษาหมู่บ้านหนองกุ้ง หมู่ที่ 13 ตำบลโคลกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์การประเมินไว้ 4 ประการ ตามที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 1 และดำเนินการประเมินโดยใช้รูปชิพซึ่งเป็นตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลดังรายละเอียดในหัวข้อที่ 3 ข้างต้น เพื่อแสดงให้เห็นว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน สามารถนำมาใช้ในการตอบประเด็นต่าง ๆ ของวัตถุประสงค์ของการประเมิน ผู้ทำการนิพนธ์จึงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์กับการประเมินตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน ดังตาราง 5 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน

วัตถุประสงค์ในการประเมิน	องค์ประกอบการประเมิน			
	C	I	P	P
1. เพื่อศึกษาว่ากระบวนการดำเนินงาน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้าน หนองกุ้ง หมู่ที่ 1 บรรลุเป้าหมาย ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด				
1.1 การมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อ ¹⁶ พัฒนาอาชีพสร้างงาน สร้าง ¹⁷ รายได้ สร้างสังคมของสมาชิก ¹⁹	16	PC 5	PD1-PD7	
1.2 ความสามารถในการบริหาร ¹⁴ จัดการกองทุน	14	PC1-PC9		
1.3 การมีกระบวนการพัฒนาอง ^{PC1-PC14} โดยการเรียนรู้และคิดวิเคราะห์เพื่อ ^{PD9} แก้ปัญหาของตนของการสร้าง ^{PD10} ศักยภาพของตนเองและการสร้าง เศรษฐกิจแบบพอเพียง				

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ในการประเมิน	องค์ประกอบการประเมิน			
	C	I	P	P
1.4 เศรษฐกิจได้รับการกระตุ้นและมีภูมิคุ้มกัน		12 15 19	PC10 PC11	PD2-PD6 PD8,PD10
1.5 ประชาชนมีศักยภาพและมีความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม			PC10	PD8-PD12
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายตามข้อ 1	C1-C8	II-II4 I8-I15	PC1-PC10 PC11-PC14	PD8
3. เพื่อศึกษาว่ามีการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ในบ้าน และทำให้เกิดความเข้มแข็งภายในและระหว่างหมู่บ้าน/ตำบล		13 18	PC10	PD9
4. เพื่อศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทรัพยากรของประชาชนและที่กำหนดโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	C8			PD11

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) การวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2) การวิเคราะห์โดยไม่ใช้สถิติ ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์การศึกษาเอกสาร และข้อมูลที่มีการบันทึกไว้

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

4.1 ผลการติดตามบริบทชุมชนระดับประเทศ

ความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง คือการไม่มีและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนนั้น โดยทางรัฐบาลได้มีนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม มีสาระสำคัญประการหนึ่งว่า การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นมาตรการหนึ่งในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจอย่างเป็นรูปธรรมให้ได้ผลอย่างรวดเร็ว ด้วยนานาประการ จะช่วยลดความยากจนและนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน โดยมีหลักการที่สำคัญ คือ การสร้างสำนึกร่วมกันของชุมชนและท้องถิ่น ชุมชนจะเป็นผู้กำหนด การจัดการหมู่บ้าน ลักษณะค่าและภูมิปัญญาของตนเอง ซึ่งมีการเก็บกู้ณประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน ราชการ เอกชนและประชาสังคม จากนั้นกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติได้เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล โดยรัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง แห่งละ 1 ล้านบาท จำนวน 74,881 กองทุน หรือประมาณ 74,881 ล้านบาท ซึ่งได้จัดสรรให้กับหมู่บ้านที่มีความพร้อม ในลักษณะเป็นชนบทหมู่บ้านเดียว เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุน สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและอุตสาหกิจขนาดเล็กในครอบครัว นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

การดำเนินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงให้ความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมผู้ประกอบการ

จากคำแถลงการณ์ของนายกรัฐมนตรี ต่อรัฐสภาแสดงเจตจำนงณ์ โดยกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นจะสร้างเสถียรภาพและความมั่นคง เพื่อส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เช่น

นโยบายสร้างรายได้ พุดถึงการแก้ไขปัญหานี้สิ่งของประเทศไทย โดยการส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของชุมชน ส่งเสริมการรวมตัวเพื่อดำเนินเศรษฐกิจระดับชุมชน เร่งพัฒนาผู้ประกอบการขนาดย่อม สู่การส่งออกทั่วโลกในและภายนอกประเทศไทย เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบ โดยแนวโน้มนโยบายพัฒนา 3 ด้าน คือ ด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม ด้านบริการและการทางท่องเที่ยว ด้านการค้าระหว่างประเทศ

สภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศไทย

ปัจจุบันรัฐบาลได้หันมาสนับสนุนปัจจัยเพื่อการส่งออก ทั้งตลาดภายในและภายนอกประเทศ แต่ตลาดภายในประเทศไทยกำลังซื้อที่จำกัด ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรมมีรายได้ต่ำ กำลังซื้อจึงน้อย รัฐบาลจึงเน้นนโยบายการผลิตเพื่อการส่งออก แต่การส่งออกต้องแบ่งขันในตลาดโลก ทั้งค้านคุณภาพสินค้าและราคา เช่น โครงสร้างอุตสาหกรรม เป็นโครงสร้างของการพึ่งพาเป็นอุตสาหกรรมที่นำเข้าเครื่องจักร วัสดุคุณภาพดี ไม่สามารถผลิตสินค้าเพื่อส่งออกมีราคาสูงทำให้เกิดการเสียดุลการค้า

4.2 บริบทระดับท้องถิ่น

กองทุนหมุนเวียนและชุมชนเมือง เป็นโครงการหลักและเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาลที่ใช้มาตรการหนี้ในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ให้ได้ผลชัดเจนรวดเร็ว ด้วยมันใจว่าจะลดความยากจน และนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน โดยรัฐบาลจะเป็นผู้ลงทุนทางสังคม เป็นการสร้างและกระจายโอกาสแก่ชีวิตของประชาชน

ถึงสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่มีการจัดตั้งกองทุน คือ ประชาชนได้ที่โอกาสใช้ภูมิปัญญาและศักยภาพสำหรับก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจใหม่ ซึ่งเป็นเศรษฐกิจที่ใช้ความรู้เป็นฐานของการหารายได้อีกด้วยและยังใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจอีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งค้านสังคมและค้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน และชุมชนเมืองสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ในอนาคต

4.2.1 ประวัติความเป็นมา “บ้านหนองกุ้ง”

ชื่อบ้านหนองกุ้งกล่าวกันว่า มีหนองน้ำอยู่ในพื้นที่หมู่บ้าน ขนาดใหญ่ และมีกุ้งอยู่มากมายรวมทั้งมีการเล่าต่อ กันว่า ในหนองน้ำนั้น มีกุ้งทองอาศัยอยู่มากนาก ในบ่อน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ มีน้ำขังตลอดทั้งปี ชาวบ้านจึงเรียกกันติดปากว่า “บ้านหนองกุ้ง”

เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. 2500 ประมาณ 43 ปีมาแล้ว ซึ่งกลุ่มนบุคคลกลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งหมู่บ้านโดยส่วนใหญ่ในอดีตนั้น จะอพยพมาจากบ้านโคลกรวด – บ้านละลมหม้อ ตำบลโคลกรวด อัม嘎เมือง นครราชสีมา และบ้านนา gó ล่าง อัม嘎อสูงเนิน

คนกลุ่มแรกที่ก่อตั้งคือ หลวงทุย, ตาสุก, ตาเหรียญ, พ่อไหอยู่พา เป็นผู้เฝ้าผู้แก่ในอดีต เหตุที่บุคคลกลุ่มนี้อพยพมาจากที่เดิม เพราะ ต้องการที่จะแยกออกจากทำไร่ ทำสวน เพื่อบุกเบิกทำที่ทำการใหม่ และต่อมาในปัจจุบันจะมีชาวบ้านอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก มีทางหลวงทำการก่อสร้าง

สถานรถໄຟຈຳຕ້ອງທ່ານໃຫ້ເສັ້ນທາງຜ່ານໜຸ່ມບ້ານ ຈຶ່ງທຳໄໝຂ່າວບ້ານຕ້ອງບ້າຍດິນຮູານນາອູ່ອາສີຍອູ່ກັນນາກ

ອາຊີພຄຣິ້ງແຮກທ່ານເກຍຕຣເກືອບທັງໝາດ ແລະຕ່ອນາເມື່ອນີປະຈາກເຂົ້າມາອາສີຍອູ່ກັນນາກ
ຂຶ້ນເຈິ່ງທຳໄໝນີ້ອາຊີພຄ້າຂາຍ – ຮັບຈັງ ຕາມນາ

4.2.2 ກາරຍາຍຕ້ວຂອງປະຈາກ

ເດີນໜຸ່ມບ້ານໜອນກຸ່ງ ມີປະຈາກຈຳນວນນີ້ຍີ ປັຈຈຸບັນໜຸ່ມບ້ານ ທນອງກຸ່ງ ມີປະຈາກ
ອາສີຍອູ່ທັງໝາດ 355 ດົນ ແກ່ເປັນເພດໜາຍ 172 ດົນ ແລະເພດໜຸ່ງ 185 ດົນ ຈຶ່ງນີ້ທະເບີນບ້ານແຕ່
ຍັງໄຟໄດ້ແຍກຮັວເວືອນອອກຈາກພ່ອແມ່ກົມື ສາແຫຼຸດທີ່ຂອບເຂົ້ນທະເບີນບ້ານພຽງຂ່າວບ້ານຕ້ອງທ່ານເຂົ້າ
ເປັນນາມີກົກລຸ່ມກອງທຸນກູ້ຢືນຈາກຮັບນາລີ່ງທີ່ຕ້ອງນີ້ທະເບີນບ້ານຈຶ່ງຈະເຂົ້າເປັນສາຍົກໄດ້ ດັກຍຄະ
ຄຮອບຄວາມນັຍກ່ອນສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນລັກຍຄະຄຮອບຄວາມຍາຍໃນຊ່ວງແຮກ ຄື່ອ ເມື່ອລູກສາວແຕ່ງຈານ
ຝ່າຍຂາຍຈະຕ້ອງເຂົ້າມາອາສີຍອູ່ທີ່ບ້ານຂອງຝ່າຍໜຸ່ງ ປັຈຈຸບັນນີ້ສ່ວນໃຫຍ່ລັກຍຄະຂອງຄຮອບຄວາມເປັນ
ຄຮອບຄວາມດີຍາ ຄື່ອ ພ່ອ ແມ່ ລູກ (ຈະມີລູກສາວຄຸນໜີ້ທີ່ແຕ່ງຈານແລ້ວອາສີຍອູ່ຄອຍເລື້ອງດູພ່ອແມ່)

4.2.3 ກາරຍາຍຕ້ວຂອງຫຸ່ນຫານ

ເມື່ອປະຈາກໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນແລະນີ້ກາຣແຕ່ງຈານມີລູກນີ້ຫລານ ຈຳນວນພື້ນທີ່ໜຸ່ມບ້ານຊື່ງເປັນພື້ນທີ່
ສາຮາຣົມທີ່ມີອູ່ຍ່າງຈຳກັດ ເພຣະນີ້ນາອູ່ສ້ອນຮອບໜຸ່ມບ້ານ ເພື່ອຕ້ອງກາຣທີ່ອູ່ອາສີຍພື້ນທີ່ສາຮາຣົມກີ້ລູກ
ດັງປ່າເພື່ອທໍາທີ່ອູ່ອາສີຍແລະທ່າເກຍຕຣກຣມຂອງຂ່າວບ້ານ ປັຈຈຸບັນຈຳນວນປະຈາກເພີ່ມຈຶ່ງໄດ້ຍາຍ
ໜຸ່ມບ້ານອອກມາທາງບຣິເວັດຄຸນສາຍຫັກຂອງໜຸ່ມບ້ານຫີ່ອບຣິເວັດເສັ້ນທາງຄມນາຄມຊື່ງຈະອູ່ຮົມກັນ
ເປັນກະຈຸກ ປັຈຈຸບັນພື້ນທີ່ສາຮາຣົມຂອງໜຸ່ມບ້ານເຫັດລູ່ອູ່ເພາະພື້ນທີ່ 30 ໄກ່ ປັຈຈຸບັນຍັງວ່າງປົລ່າອູ່
ຍັງໄຟໄດ້ເຂົ້າດໍາເນີນກາຣຂະໄຣ

ປະຈາກວິຍ	1 ວັນ – 3 ປີ ເຕັມ	ຈຳນວນ 16 ດົນ
	3 ປີ 1 ວັນ – 6 ປີ ເຕັມ	ຈຳນວນ 11 ດົນ
	6 ປີ 1 ວັນ – 12 ປີ ເຕັມ	ຈຳນວນ 35 ດົນ
	12 ປີ 1 ວັນ – 14 ປີ ເຕັມ	ຈຳນວນ 15 ດົນ
	15 ປີ 1 ວັນ – 18 ປີ ເຕັມ	ຈຳນວນ 23 ດົນ
	18 ປີ 1 ວັນ – 50 ປີ ເຕັມ	ຈຳນວນ 226 ດົນ
	50 ປີ 1 ວັນ – 60 ປີ ເຕັມ	ຈຳນວນ 20 ດົນ
	60 ປີ 1 ວັນ ຫົ້ນໄປ	ຈຳນວນ 15 ດົນ

ຂໍ້ມູນຈາກ ຄປປ. ຮະດັບຄຳນລແລະໜຸ່ມບ້ານ

4.2.4 ลักษณะชุมชนและการตั้งถิ่นฐาน

การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนของประชากรในเขตหมู่บ้านหนองคุ้ง ตำบลโโคกรวด อำเภอนครราชสีมา มีลักษณะชุมชนค่อนข้างหนาแน่นมากตัวอย่างร่วมกันเป็นคุ้น และตั้งบ้านเรือนเป็นคุ้น ๆ มีถนนที่ตัดผ่านชุมชน – ตลาด

นอกจากนี้ถ้ามีการตั้งบ้านเรือนกระจายตามพื้นที่เกณฑ์กรรม และสองฝั่กถนนที่ตัดผ่านเข้าพื้นที่เกณฑ์กรรม

ปัจจุบันได้มีการเอาเสาปูนมาทำเป็นเสาบ้าน และได้ถุนบ้านทำผังบ้านด้วยปูนใช้เหล็กทำโครงหลังคาแทนการใช้ไม้และมุงหลังคาด้วยกระเบื้อง

4.2.5 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น

1) ที่ดัง

องค์การบริหารส่วนตำบลโโคกรวดจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตั้งอยู่ที่ตำบลโโคกรวด อำเภอเมืองนครราชสีมา จ. นครราชสีมา อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอเมืองนครราชสีมา ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ประมาณ 14 กิโลเมตร มีพื้นที่บริเวณเดียวกับที่ตั้งเทศบาลโโคกรวด โดยมีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโโคกรวดล้อมรอบ มีที่ดังที่ทำการอยู่ที่ 303 หมู่ที่ 6 ถนนมิตรภาพ – หนองปิง

2) เนื้อที่

มีพื้นที่ประมาณ 64.17 ตารางกิโลเมตร หรือ 40,106 ไร่ โดยมีเขตเทศบาลตำบลโโคกรวด 3.3 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,062 ไร่ อยู่ติดกัน

3) ลักษณะภูมิประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลโโคกรวด มีลักษณะภูปร่างของพื้นที่เป็นแนวยาวลงมาบริเวณพื้นที่ทางตอนใต้ พื้นที่จะเป็นที่ราบสูงใกล้ลาดต้อนเหนือซึ่งมีลักษณะเป็นที่ราบ แหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยยาง และมีลำน้ำไหลผ่านได้แก่ ลำตะคง ห้วยยาง ห้วยมะเกลือ ห้วยกุดใต้ ห้วยสวัสดิ์ ห้วยวงศ์ ไปร่อง เป็นต้น มีประชาชนอาศัยอยู่หนาแน่นทางด้าน

เห็นอ มีความเจริญทางค้านเศรษฐกิจ การพาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม บริเวณสองข้างทาง
หลวงแผ่นดินหมายเลข 2 สายมิตรภาพ

4) มีอาณาเขตติดต่อกันต่ำบล และอำเภอค่าง ๆ ดังนี้ คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลกระเสือ ตำบลกระเสือ จังหวัดนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดต่อกับหัวยศินคำ ตำบลตะคู อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลบ้านใหม่ และตำบลสุรนารี อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลนาคลา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

5) จำนวนหมู่บ้าน 14 หมู่บ้าน ดังนี้.-

จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีทั้งหมดหมู่บ้าน 8 หมู่บ้าน คือ

- 1) หมู่ที่ 5 บ้านโป่งแมลงวัน
- 2) หมู่ที่ 7 บ้านคดองกระบือ
- 3) หมู่ที่ 8 บ้านเตื่อยชุมพร
- 4) หมู่ที่ 9 บ้านหนองเม็คน้ำ
- 5) หมู่ที่ 10 บ้านค่อน
- 6) หมู่ที่ 11 บ้านหนองขอน
- 7) หมู่ที่ 12 บ้านหนองรังกา
- 8) หมู่ที่ 13 บ้านหนองกุ้ง

6) ป่าไม้และพื้นที่สาธารณะ

สภาพป่าจุบันถูกรายกรุบกรุกเก็บบ聞くมาก เพราะเนื่องจากทำการบุกเบิก
ให้เป็นที่ไร่ จะมีอยู่ในป่าสาธารณะแต่ก็เป็นไปได้น้อยมาก

แผนพัฒนาต่ำบลองค์การบริหารต่ำบล โภกรวดอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2544

7) แหล่งน้ำที่สำคัญของชุมชน

ปัจจุบันมีแหล่งน้ำ (ที่ของสาธารณะและส่วนบุคคล)
จำนวน 15 แห่ง

8) สภาพทางกฎหมายศาสตร์ของหมู่บ้าน

ก่อนที่จะตั้งหมู่บ้าน/ชุมชน พื้นที่เป็นป่าไม้รากไม้ไผ่ และมีไม้ใหญ่ ไม้เดิม ไม้รัง จะเป็นป่าໄไฟส่วนมาก

แผนพัฒนาตำบลองค์การบริหารตำบล โภกกรวดอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2544

9) สภาพดิน มีอยู่ด้วยกัน 3 แบบคือ

ก. ดินอัครัส คือ

เนื้อดินเป็นพ沃คินเหนียว สีดำถึงเทา สีน้ำตาลปนเทาหรือน้ำตาล เป็นดินตื้นถึงปานกลาง การระบายน้ำดี ปฏิกิริยากรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง บนบริเวณพื้นผิวที่เหลือค้างจากการกัดกร่อน มีสภาพเป็นพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลาดเชิงเขา

ปัญหาคือ เนื้อดินเป็นก้อนป่นเศษหิน สภาพพื้นที่มีความสูง เกิดจากการกัดกร่อนพังทลายได้ง่าย เหนอะแน่นในการปลูกไม้ผล พืชไร่

ข. ดินสีขาว คือ

เนื้อดินเป็นดินร่วน สีดินเป็นสีน้ำตาลถึงน้ำตาลเข้ม เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำค่อนข้างดี ปฏิกิริยานเป็นกรดถึงกรดปานกลาง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ พบนบริเวณลุ่มคลื่นน้ำระดับกลางถึงระดับสูง สภาพพื้นที่มีสภาพค่อนข้างราบรื่นถึงลูกคลื่นลอนลาด

ปัญหาคือ อุดมสมบูรณ์ต่ำและเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย เหนอะกับการปลูกพืชไร่

ค. ดินขาวริน คือ

เป็นดินลึก ระบายน้ำดี ดินมีความสามารถให้น้ำซึมผ่านได้ดีปานกลาง พบน สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด ดินบนมีสีน้ำตาลเข้ม สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลือง เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน หรือดินร่วนปนทราย ดินล่างมีสีแดงปนเหลือง เนื้อดินร่วนเหนียวปนทราย ดินดูดมีกริยาเป็นกรดถึงกรดปานกลาง

10) ระบบสาธารณูปโภค

ด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน - ไฟฟ้า - โรงเรียน

ก ถนนมีอิฐร่องก่อตั้งหมู่บ้าน/ชุมชน มีสภาพเป็นถนนแบบ “ทางทราย – ทางเกวียน”

- เป็นถนนลูกกรัง เมื่อ พ.ศ. 2530 ยาว 2,000 เมตร

- เป็นถนนลาดยาง เมื่อ พ.ศ. 2541 ยาว 2,000 เมตร

- ถนนในหมู่บ้านยาวทั้งหมด 6,500 เมตร

ข ไฟฟ้าเข้าสู่หมู่บ้าน/ชุมชน เมื่อ พ.ศ. 2535

ค ประปาหมู่บ้าน/ชุมชน สร้าง เมื่อ พ.ศ. 2545

ง โรงเรียน และวัด ยังไม่มี

แผนพัฒนาตำบลกองค์การบริหารส่วนตำบล โภកกรวด อ.เมือง จ.นครราชสีมา พ.ศ. 2544

4.2.6 ระบบสังคมวัฒนธรรม

1) เครือญาติ

ลักษณะชุมชนเป็นแบบเครือญาติและพื้นท้องบ้านไก่เรือนเคียง มีความร่วมมือกันเป็นอย่างดี ระดับการศึกษาปีกดอผู้ไม่รู้หนังสือ มีสาธารณะปุ่ปองในตำบลพอสมควร มีขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ดีสืบทอดกันมา ทั้งทางด้านศาสนาและสังคม

2) ผู้นำและการเมืองการปกครอง

การปกครองห้องถีน มีการแบ่งเขตสุขาภิบาล 2 เขต คือ สุขาภิบาลของสุขาภิบาลโภกกรวด 1 เขตเทศบาล 19 ตำบล 203 หมู่บ้าน

ผู้นำทางการ คือ นายคำยา - กำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน

ผู้นำไม่เป็นทางการ พระ - ครู - ผู้อาวุโส - หัวหน้าหมู่บ้าน - สถาบันต่าง ๆ

4.2.7 ด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้าน / ชุมชน

ความพร้อมของเกษตรกรอยู่ในเกณฑ์ดี มีการรวมกลุ่มสถาบัน แหล่งเงินทุน และปัจจัย การผลิต การประกอบอาชีพทางการเกษตรให้ผลตอบแทนเป็นที่น่าพอใจ การอพยพแรงงานมีน้อย มีข้อจำกัดเรื่องแรงงานรับจ้างทำการเกษตรขาดแคลนในช่วงปีกด้ำและเก็บเกี่ยวข้าว การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรมีใช้กันอย่างทั่วถึง มีข้อจำกัดเรื่องราคา เครื่องจักรราคาแพง การซื้อแล

รักษา การตลาด ไม่ค่อยมีปัญหามากนัก ด้านผลผลิตพืช มีข้อจำกัดเรื่องตลาดซึ่งขายสัตว์ เช่น โโค - ไก่เนื้อ เป็นต้น

การรวมกลุ่มกิจกรรมทางสังคม และเศรษฐกิจยังมีน้อย แต่มีความสัมพันธ์กัน เป็นอย่างดีระหว่างชาวบ้าน มีผู้นำที่ดี ทึ่งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ

การสนับสนุนจากภายนอก ได้รับการสนับสนุนจากภายนอกทั้งทางด้านคุณภาพ ชีวิต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ วิชาการ ทางด้านการประกอบอาชีพ จากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนเป็นอย่างดี

- ปัจจุบันรายได้ของประชากรในหมู่บ้านแต่ละครอบครัว โดยสรุปทั้งหมด

รายได้ 1,000 – 5,000 บาท มี 5 ครอบครัว

รายได้ 5,000 - 10,000 บาท มี 70 ครอบครัว

รายได้ 10,001 – 20,000 บาท มี 6 ครอบครัว

4.2.8 ด้านวัฒธรรม

ที่หมู่บ้านไม่มีวัด หรือโบสถ์

1) วัดและประเพณี

ในรอบหนึ่งปีในหมู่บ้าน / ชุมชน มีงานทำบุญหรือประเพณี

1. ขึ้นปีใหม่
2. สงกรานต์
3. เข้าพรรษา
4. วันแม่
5. ปียามหาราช
6. ถอยกระ邦
7. วันพ่อแห่งชาติ

การจัดงานทั้งหมดจะรวมกันขึ้น ณ ที่ทำการ อบต. และวัดหนองหว้า แล้วแต่ ความเหมาะสม

ปัจจุบันบ้านหนองกุ้ง หมู่ 13 ทั้งหมู่บ้านนับถือศาสนาพุทธ แต่ในหมู่บ้านไม่มี วัด เมื่อต้องการทำบุญในวันสำคัญต่าง ๆ หรือประเพณีต่าง ๆ ชาวบ้านหนองกุ้งก็จะไปทำบุญที่วัด หนองหว้า หมู่ 1 หรือวัดป่าร่องแมลงวัน หมู่ 5 ซึ่งอยู่ห่างกันไม่ไกลนัก

4.2.9 โรงเรียนและการศึกษา

ในหมู่บ้าน หนองกุ้ง หมู่ที่ 13นี้ ตั้งแต่เริ่มตั้งหมู่บ้านจนถึงปัจจุบันนี้ยังไม่มีโรงเรียนผู้ที่ต้องการเรียนหนังสือจะต้องเดินทางไปเรียนที่โรงเรียนโภกรവด ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำตำบล และอยู่ห่างจากหมู่บ้าน เป็นระยะทาง 1 กิโลเมตร ในหมู่บ้าน หนองกุ้ง มีผู้อ่านหนังสือไม่ออก จำนวน 45 คน ซึ่งแยกเป็นผู้ใหญ่ จำนวน 15 คน และเด็ก จำนวน 30 คน ในปีหนึ่ง ๆ จะมีนักเรียนที่ได้เรียนต่อซึ่งต้องขึ้นอยู่กับฐานะของผู้ปกครองและความเอ้าใจในการศึกษาของนักเรียนเอง ปัจจุบันในหมู่บ้านหนองกุ้ง มีสามชิกในหมู่บ้านไปศึกษาณอกหมู่บ้าน รวม 150 คน คือ

ระดับประถมศึกษา 49 คน

ระดับมัธยมศึกษา 50 คน

สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา 51 คน

เด็กนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับจากโรงเรียนแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่บ้านเพื่อช่วยพ่อแม่งานและไปรับจ้างในโรงงานทั้งในและนอกตำบล

4.2.10 สาธารณสุข

ในปัจจุบันชาวบ้านหนองกุ้ง จะไม่ค่อยเป็นโรคภัยไข้เจ็บเท่าไรนัก เป็นกันบ้างเล็กๆน้อยๆ เช่น ไข้หวัดธรรมดา บริการด้านสาธารณสุขที่ชาวบ้านใช้บริการ ได้แก่

1) ศูนย์สาธารณสุขบุตรรุ่นประจ้าหมู่บ้าน (ศูนย์ ศสบ.) ซึ่งจะตั้งอยู่ที่บ้านอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสส.) ซึ่ง อสม. จะมีความรู้ในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น และจำหน่ายาสามัญประจำบ้านให้กับชาวบ้านในหมู่บ้าน

2) ศูนย์แพทย์ 8 (เดิมเป็นอนามัยตำบล) จะรักษาชาวบ้านที่มีอาการเจ็บป่วยต่าง ๆ ที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ด้วยบริการในหมู่บ้าน หรือบุหรารที่เป็นเรื่องยาก ซึ่งชาวบ้านจะไปรับบริการจากศูนย์แพทย์ 8 ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้าน 1 กิโลเมตร ซึ่งหมายความว่าต้องเดินทางไกล

3) ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา ชาวบ้านที่เกิดอาการเจ็บป่วยที่รุนแรงหรือเมื่อคลอดลูก ชาวบ้านส่วนใหญ่จะเข้ารับบริการจากทางโรงพยาบาลใหญ่ๆ เสียเป็นส่วนมากและมีบางคนหันไปพึ่งบริการจากคลินิกต่างๆ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการเข้ารับบริการ

4.3 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินกองทุนหมู่บ้านหนองกุ้งโดยภาพรวมมีดังนี้

4.3.1 หน่วยระบบการจัดการและแผนนำส่งเสริมผู้อพยพฯ

4.3.1.1 การประเมินปัจจัยนำเข้าของกองทุน

1) ผลการประเมินโดยรายของรัฐบาลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติจากการสัมภาษณ์โดยการสัมภาษณ์ตัวอย่าง พบว่า เมื่อเข้าไปสัมภาษณ์ครั้งแรกชาวบ้าน จะไม่เข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการว่าเป็นกองทุนอะไร หลังจากได้มีการประชาสัมพันธ์และการเข้าไปให้คำตอบของบ้านติด ชาวบ้านจึงเข้าเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ดังนี้

2) การประชาสัมพันธ์ ต้องดำเนินการอย่างชั้นไว หลักหลาຍ ชัดเจน ตรงประเด็น และให้เข้าถึงกลุ่มชาวบ้านให้ดีกว่านี้

3) เนิน 1 ล้านบาท กองทุนหมู่บ้านหนองกุ้ง ได้รับเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2544 โดยคณะกรรมการจะเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาเงินกู้ของสมาชิกที่ยื่นโครงการขอถูก โดยกรรมการจะพิจารณาตามโครงการที่มีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน เป็นโครงการที่เป็นไปได้ และมีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

4) คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านจะต้องได้รับการเลือกจากประชาชนภายในหมู่บ้าน ในการประชุม 3 ใน 4 ครัวเรือนที่มีอยู่ทั้งหมดของหมู่บ้าน ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และไม่เห็นแก่พวงของคนเป็นที่ยอมรับของประชาชน ในสังคมซึ่งคณะกรรมการจะเปิดโอกาสให้ผู้หลักภูมามีบทบาท

5) ด้านการเตรียมความพร้อม กองทุนหมู่บ้านต้องดำเนินถึงความพร้อมของชุมชน เป็นหลักเพื่อเสริมสร้างกระบวนการเริ่มเบ่งอ่าย่างยืน การจัดตั้งคณะกรรมการ คุณสมบัติของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของประชาชน และมีการปฏิบัติตามระเบียบบังคับ ไม่ เช่นนี้จะเป็นความสอดคล้อง ซึ่งอาจสร้างความแยกได้

4.3.1.2 การประเมินกระบวนการ

1) การจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้าน

ถูกเด่น ระเบียบที่จัดทำมีความชัดเจนสามารถใช้เป็นข้อบังคับ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ

ชุดด้วย ระเบียบบางข้อซึ่งต้องทำตามระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติ

ไม่เหมาะสมกับอาชีพบางอย่าง ที่ต้องมีการลงทุนนาน

2) ระบบบัญชีกองทุน

จุดเด่น 2.1) เป็นระบบบัญชีที่ได้รับมาตรฐาน

2.2) เป็นระบบบัญชีที่สามารถตรวจสอบได้

จุดด้อย เป็นระบบบัญชีที่ยากเกินความสามารถของคณะกรรมการ ถึงแม้ว่าจะได้รับการอบรมมา

3) การรับสมัคร

จุดเด่น สามารถทุกคนในหมู่บ้านสามารถสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ ผู้สามารถถือเงินได้ต้องมีอายุ 20 ปีขึ้นไป ซึ่งถือเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนโดยทั่วไป ผู้ด้อยโอกาสสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกองทุนได้เท่าเทียมกัน

4) การพัฒนาการเป็นคณะกรรมการต้องเป็นไปตามระเบียบเพื่อให้สมาชิกปฏิบัติและส่งเสริมกองทุนไม่ให้ขาดต่อข้อบังคับ

5) ประเภทอาชีพในการถือเงิน มีการจัดสรรประเภทอาชีพที่ต้องขอถือไว้อย่างเป็นระเบียบชัดเจนซึ่งทำให้คณะกรรมการทำการพิจารณาตรวจสอบและอนุมัติในขอบเขตของระเบียบกองทุน

6) กิจกรรมเกี่ยวกับการถือเงินกองทุนหมู่บ้าน ทำให้คณะกรรมการพิจารณาตามกรอบระเบียบที่วางไว้

7) ขั้นตอนการขอถือ

จุดเด่น ใน การขอถือมีการจัดทำโครงการเพื่อขอถือ ซึ่งถือเป็นการฝึกหัดให้สมาชิกเขียนโครงการเมื่อมีความต้องการถือเงินจากโครงการ

จุดด้อย เอกสารในการขอถือที่ทำขัดสั่งธนาคารมีมากเกินไปทำให้คณะกรรมการทำงานล้าช้า

8) การพิจารณาเงินถือ

จุดเด่น 1) หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินถือคือพิจารณาตามวัตถุประสงค์ของถือ

2) เป็นโครงการที่เป็นไปได้ มีความคุ้มค่าต่อการลงทุน และทำให้เกิดรายได้

จุดด้อย คณะกรรมการบางคนเห็นแก่พวกพ้องได้ทำการตัดสินหรือพิจารณาให้กับญาติของตนก่อน

9) การรับข้อมูลนี้

จุดเด่น 1) มีการจัดทำเอกสารที่สามารถตรวจสอบได้

2) เป็นระเบียบแบบแผน

จุดด้อย ขึ้นตอนในการนำเงินส่งธนาคารและต้องนำใบเสร็จจากธนาคารมาให้คณะกรรมการลงบันทึก ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ซับซ้อนหลายขั้นตอนเกินไป ทำให้เสียเวลาในการดำเนินงาน

10) การแนะนำวิธีทำธุรกิจ

จุดเด่น การวิเคราะห์อาชีพในการลงทุน เพื่อวิเคราะห์ว่าสินค้าอะไรเป็นที่ต้องการของตลาด ถูกค้ามีความต้องการในสินค้านี้มากน้อยเพียงไร แล้วพิจารณาตัดสินใจว่าอะไรเป็นอาชีพที่น่าลงทุนถึงเป็นการลดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพได้

จุดด้อย ผู้แนะนำต้องมีความรู้เกี่ยวกับการแนะนำอาชีพนั้นมีจะนั่นทำให้เกิดความผิดพลาดได้

11) การช่วยเหลือตลาด

จุดเด่น การวิเคราะห์ตลาดเพื่อให้ทราบว่าตลาดมีความต้องการสินค้าหรือผลิตภัณฑ์หรือบริการอะไรบ้างเพื่อประกอบในการตัดสินใจเพื่อเลือกอาชีพอีกทางหนึ่ง

จุดด้อย สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีความสามารถในการวิเคราะห์ตลาด ก็จะทำการหาตลาดโดยตัวหรือตามความนิยม ทำให้เกิดความผิดพลาดได้

12) การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินถูก

จุดเด่น 1) เพื่อตรวจสอบการใช้จำนวนเงินของสมาชิกเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

2) ป้องกันการใช้จ่ายเงินของสมาชิกให้สามารถนำไปลงทุนแล้วสามารถใช้คืนเงินได้

จุดด้อย คณะกรรมการที่ตรวจสอบเป็นคนในหมู่บ้านหรือเป็นญาติกัน ก็จะทำเป็นเมินเฉยเมื้อยังไม่นำเงินไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเกิดความเสี่ยงในการสั่นสะลายของกองทุน

13) การจัดทำรายงานและเผยแพร่ผล

จุดเด่น 1) ทำให้สมาชิกหรือประชาชนในหมู่บ้านทราบความเป็นไป และความเคลื่อนไหวของกองทุนได้ตลอดเวลา

2) เป็นการควบคุมและตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการ

จุดด้อย คณะกรรมการส่วนใหญ่จะไม่นำเอกสารมาเปิดเผยให้สมาชิกทราบ สมาชิกส่วนใหญ่ก็ไม่ถาม เพราะถือว่าเป็นคนหนูบ้านเดียวกัน

14) การจัดสรรผลประโยชน์ของทุนซึ่งมีการจัดสรรผลประโยชน์เงิน 1 ล้านบาท เป็นของรัฐบาลที่จัดสรรให้หมู่บ้านเมื่อมีผลกำไรเกิดขึ้นทางคณะกรรมการกองทุนก็จัดสรรเพื่อประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญและเพื่อประโยชน์ของชาวบ้านเป็นส่วนใหญ่ซึ่งถือเป็นการช่วยเหลือสังคม

การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้มีการจัดตั้งเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านประจำตำบลเพื่อใช้เป็นที่แลกเปลี่ยนความรู้ และปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการบริหารกองทุนของคณะกรรมการหรือสมาชิก ในตำบล ได้ซึ่งทำให้สามารถแก้ปัญหาการทำงานของคณะกรรมการในระดับพื้นฐาน และควบคุมการทำงานของคณะกรรมการ ได้อีกด้วยหนึ่ง

15) จำนวนสมาชิกกองทุนในหมู่บ้านหนองกุ้ง ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง เพราะประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญของการจัดตั้งกองทุน จึงยังไม่สมัครเข้าเป็นสมาชิก

16) จำนวนผู้ถือในหมู่บ้านหนองกุ้ง ยังมีน้อยอยู่และสมาชิกส่วนใหญ่ไม่ต้องการเป็นหนี้เพื่ออาชีพของสมาชิกส่วนใหญ่เป็นอาชีพรับข้าว ซึ่งการกู้เงินไปประกอบอาชีพใหม่ที่ตนไม่คุ้นเคยก็ล้วนขาดทุน ซึ่งทำให้ไม่สามารถนำเงินมาส่งคืนเงินกองทุนได้

17) จำนวนผู้ที่กู้เงินกองทุนทั้งหมดจำนวน 43 ราย และได้รับการพิจารณาอนุมัติทั้งหมดซึ่งพิจารณาตามวัตถุประสงค์โครงการ การได้รับเงินก็ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับโครงการ

18) จำนวนผู้ชำระตามกำหนด จากการสัมภาษณ์หมู่บ้านจะครบการส่งคืนเงินกู้ในวันที่ 6 พฤษภาคม 2545

19) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนา

1. ผู้ที่ขอรู้สามารถเขียนโครงการเพื่อขอรู้ได้หลังจากขอคำแนะนำจากคณะกรรมการ

2. ผู้ขอรู้มีประสบการณ์ในการทำงานสามารถนำมาใช้เพื่อปรับปรุงการทำงานของตนเองได้

20) ความเข้มแข็งของชุมชน หมู่บ้านหนองกุ้ง เป็นหมู่บ้านขนาดเล็ก ประชาชนอยู่อย่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ประชาชนมีความสามัคคี มีความช่วยเหลือกันเท่าที่สามารถจะทำได้ประชาชนส่วนใหญ่มีความซื่อสัตว์สุจริต ซึ่งคุณภาพการที่ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

4.4 ระบบการดำเนินงานของผู้ดูแลราย

- 1) อาชีพเดิม อาชีพส่วนใหญ่ของหมู่บ้านจะเป็นอาชีพรับจ้างซึ่งปัจจุบันเพียงพอต่อการครองชีพแต่ไม่มีเหลือเก็บ
- 2) ครัวเรือนในหมู่บ้านหน翁กุ้ง ส่วนใหญ่เป็นครัวเดียวระดับการศึกษาจะอยู่ในระดับจนประด笨ศึกษา ผู้สูงอายุและแม่บ้านส่วนใหญ่ยังบ้านและเดี้ยงลูก หัวหน้าครอบครัวจะไปทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว
- 3) ชาวบ้านในหมู่บ้านหน翁กุ้ง ส่วนใหญ่มีบ้านเป็นของตนเอง
- 4) รายได้ข้องครอบครัวประมาณ 3,000-5,000 บาทต่อเดือน
- 5) จำนวนเงินที่ลงทุนออกหนี้จากเงินกู้ ส่วนใหญ่เป็นการกู้เพื่อนำเงินไปต่อยอดอาชีพเดิม เงินกู้ซึ่งมีความเพียงพอเมื่อเงินที่ขอกู้ไม่พอต่อการลงทุนสามารถเอาไปขอกู้ที่กองทุนสังคมเพิ่ม
- 6) วัตถุประสงค์ของการกู้ ส่วนใหญ่นำเงินไปประกอบอาชีพที่ตนมีความถนัดและทำอาชีพนั้นอยู่แล้ว ซึ่งจะเป็นไปตามโครงการที่ขอกู้ซึ่งโครงการที่จะขอกู้ส่วนใหญ่เป็นโครงการเกษตรกรรม
- 7) การประกอบอาชีพส่วนใหญ่จะอยู่ในหมู่บ้าน วัตถุคุณ แรงงานจะเป็นของสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่จะนำเงินไปซื้อวัสดุคุณและอุปกรณ์ที่หันสมัยมาใช้ในการประกอบอาชีพ
- 8) การส่งเสริมความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนการหาความรู้ของเกษตรกร โครงการจัดอบรมเกษตรกรรมชาติ สรมนร��ทำอาหารบนแท่น
- 9) การตลาด ปัจจุบันเทศบาลตำบลโคลกวรรณและอบต. ร่วมกันส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนโครงการจัดมีโรงสีชุมชน โรงสีประชำตำบล เปิดโอกาสให้ผู้ที่ทำนาเข้าวิ่งขายและเปิดการขายของของบ้านน้ำมีครัวภาพหรือโครงการรั่มแดง
- 10) มีการจัดทำบัญชีเพื่อให้ทราบว่าในการลงทุนแต่ละครั้งใช้จ่ายอะไรไปบ้างและสามารถตรวจสอบกำไรของสมาชิกได้
- 11) ผู้กู้มีการฟังคนเองเพื่อผู้กู้มีประสบการณ์จากการเขียนโครงการและการนำเงินไปลงทุนก็สามารถนำความรู้และข้อคิดนี้ไปปรับปรุงกิจการของตนเองและสามารถวางแผนการใช้เงินเพื่อลดต้นทุนในการกู้เงินที่อื่นๆ
- 12) การอบรมข้าราชการชุมชน กองทุนหมู่บ้านหน翁กุ้ง ต.โคลกวรรณ อ.เมือง จ.นครราชสีมา

4.5 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

1) เงินกองทุน 1 ล้าน สามารถเข้าไปยังแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน โดยการกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพ ทำให้เกิดรายได้ ทุกคนสามารถกู้เงินกองทุนได้

2) คณะกรรมการศักยภาพในการบริหารกองทุน พบว่า คณะกรรมการเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและทำการพิจารณาอนุมัติเงินโดยไม่เห็นแก่พวกพ้องของตน จะทำการพิจารณาโดยอาศัยมาตรฐานของกองทุน มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้โดยจะไม่ทำการตัดสิทธิ์สมาชิกถึงแม่สมาชิกคนนั้นมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถต่อเงินด้วย ก็จะให้ไปกู้เงินจากบัญชีเงื่อน纵 และให้กู้ไม่เกิน 5,000 บาท แล้วคณะกรรมการจะติดตามการใช้เงินของสมาชิกเพื่อให้ใช้ตามวัตถุประสงค์

3) เงินกองทุนหมู่บ้านเข้าไปกระตุ้นเศรษฐกิจในหมู่บ้าน พบว่า การที่ประชาชนมีเงินสามารถนำไปลงทุนทำให้เกิดรายได้ มีเงินไหลเวียนมีการแลกเปลี่ยน มีการใช้จ่ายเงินตามความต้องการมากขึ้น ระดับคุณภาพวิศวกรรมของสมาชิกในหมู่บ้านดีขึ้น ไม่มีผู้ว่างงาน

4) เงินกองทุนหมู่บ้าน เข้าไปมีผลกระทบต่อการลงทุนอกรอบน พบว่า กองทุนหมู่บ้านเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีสิทธิ์ซึ่งสามารถใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน หรือใช้บุคคลค้ำประกัน มีอัตราดอกเบี้ยต่ำสมาชิกซึ่งหันมาภูมิภาคขึ้น ลดการกู้เงิน นอกระบบที่มีระเบียบในการกู้ยื้องยาก ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน อัตราดอกเบี้ยสูง

5) จุดเด่นและจุดด้อยของการลงทุน

จุดเด่น

- ก) มีการจัดสรรคนดีเพื่อเข้ามาบริหารกองทุน
- ข) คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนและคัดเลือก

คณะกรรมการ

- ค) เกิดการเรียนรู้การทำงานร่วมกัน

ง) ก่อนได้รับเงินกองทุนหมู่บ้านต้องมีความเข้มแข็งและมีความพร้อมในการบริหารกองทุน

- จ) เป็นแหล่งเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำให้กับสมาชิกในการกู้ยืม

จุดด้อย

ก) ระเบียบในการกำหนดระยะเวลาในการกู้ยืมสั้นเกินไป (1 ปี) ซึ่งเป็นข้อจำกัดที่ไม่สามารถใช้ได้กับบางอาชีพ

ข วงเงินที่กำหนดให้ถูกได้ไม่เกินคนละ 20,000 บาท ถ้าเกินกว่านี้ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของสมาชิก แต่ต้องไม่เกิน 50,000 บาท ซึ่งเป็นการไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนทำโครงการขนาดใหญ่

- ค ผู้ถูกคุณเดี๋ยวแต่ถูกหลายกองทุน ทำให้เงินขาดการหมุนเวียน
- ง คณะกรรมการส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจระเบียบข้อบังคับคือทำที่ควร
- จ สมาชิกบางรายถูกไปแล้วไม่นำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ถ้าไม่มีการตรวจสอบที่ดี
- ฉ คณะกรรมการกองทุนมีการจับฉลากออกทุก 1 ปี ทำให้ขาดการต่อเนื่องในการทำงาน
- ช การจัดทำบัญชี มีความยากเกินความสามารถของคณะกรรมการที่มีความรู้ส่วนใหญ่แค่ประถมศึกษา ถึงแม้จะได้รับการอบรมมาแล้วก็ตาม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป อภิปรายผล

การประเมินกองทุนหมู่บ้านหนองกึง หมู่ที่ 13 ต. โโคกรวด อ. เมือง จ. นครราชสีมา ซึ่งได้รับเงินจัดสรรจากกรุงบาลเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2544 และได้ปล่อยทุนให้กับสมาชิกจำนวนทั้งหมด 43 ราย เป็นเงิน 960,000 บาท ปัจจุบันมีเงินเหลืออยู่ 40,000 บาท ซึ่งในการประเมินครั้งนี้ผู้ประเมินได้ใช้การประเมินเชิงระบบ แบบชิบ โนเดล โดยทำการประเมินระบบบริหาร จัดการและแนะนำส่งเสริมผู้ถูกและระบบการดำเนินกิจการของผู้ถูกแต่ละราย ในการประเมินครั้งนี้มี วัตถุประสงค์ เงินกองทุน 1 ล้านบาทสามารถเข้าเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านได้หรือไม่, คณะกรรมการกองทุนมีความสามารถในการบริหารกองทุนหรือไม่, เงินกองทุนหมู่บ้านมี ผลกระทำต่อกองทุนอื่นหรือไม่, กองทุนหมู่บ้านมีจุดเด่นจุดด้อยอะไรบ้าง โดยใช้วิธีดำเนินการ จากตัวชี้วัดต่างๆ ของการบริการกองทุนให้มีความเข้มแข็ง

ระบบการบริการจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้ถูก สภาพแวดล้อมของระบบการบริการ จัดการและแนะนำส่งเสริมผู้ถูก พนว่า สภาพแวดล้อมของหมู่บ้านมีการพัฒนา อาชีพ สาธารณูปโภค อุปโภค มีประเพณีที่ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านได้ทำกิจกรรมร่วมกันทำให้เกิด ความสามัคคีและสภาพแวดล้อมของหมู่บ้านได้ทำการทำนุบำรุงจากผู้คนในท้องถิ่นให้ทรุดโทรม ไปกว่าเดิม, ปัจจัยนำเข้าของการบริหารและแนะนำส่งเสริมผู้ถูก พนว่า รัฐมีนโยบายพื้นฟูชุมชน ท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยรัฐให้ความสำคัญกับเรื่องกองทุนหมู่บ้านอย่างจริงจัง งบประมาณที่มีมาก พอดีจะสนับสนุนกองทุนหมู่บ้าน โดยรัฐจะช่วยเหลือชาวบ้านให้มีความพร้อมที่จะบริการกองทุน หมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วใช้กฎหมายของตนในการบริหารจัดการ ซึ่งส่วนใหญ่หมู่บ้าน ที่มีความพร้อม เป็นหมู่บ้านที่มีกองทุน สะสมอื่นๆ อยู่ในหมู่บ้าน มีคณะกรรมการที่มี ประสบการณ์ในการบริหารกองทุน, กระบวนการของการบริหารและแนะนำส่งเสริมผู้ถูก พนว่า ประชาชนในหมู่บ้านมีกระบวนการบริหารกองทุน โดยมีการกระทำการต่างๆ เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และแบบระบบที่ดี เช่น มีการจัดทำระเบียบกองทุนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน มี การจัดทำบัญชีที่เป็นระบบตรวจสอบได้มีการตั้งคณะกรรมการเป็นผู้ตรวจสอบภายใน และบุคคล อื่นๆ เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนเมื่อถึงสิ้นปี มีการวางแผนระยะยาวเกี่ยวกับการรับสมัครสมาชิก การพิจารณาตัดสินใจให้กับ ทำการทวงถามคิดตามหนี้ การช่วยเหลือและแนะนำแก่บุคคลอาชีพที่มี

ความเป็นไปได้ทางการตลาดและช่วยเหลือในการวิเคราะห์ตลาดที่ต้องการผลิตภัณฑ์นั้นๆ , ส่วนผลผลิตของการบริการและแนะนำส่งเสริมผู้ถูก พบว่า มีจำนวนสมาชิกในกองทุน การปล่อยยอดเงินออกให้ผู้ถูกกระทำได้ส่วนมาก ผู้ถูกมีการชำระเงินคืนตามกำหนดเวลา สมาชิกนำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ถูก มีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรเกี่ยวกับกองทุนเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร ในกองทุนในตำบลทำให้เกิดการเรียนรู้และนำความรู้ไปปรับใช้กับการประกอบอาชีพได้ ซึ่งทำให้กองทุนมีความเข้มแข็งเป็นแหล่งเงินทุนของหมู่บ้านได้ตลอดไป

ระบบการดำเนินกิจการของผู้ถูกแต่ละราย บริบทของการดำเนินกิจการของผู้ถูกแต่ละราย พบว่าอาชีพที่ผู้ถูกจะใช้ในการลงทุนเป็นอาชีพเดิมที่ผู้ถูกมีประสบการณ์มาแล้ว หรือจะทำการประกอบอาชีพใหม่ซึ่งผู้ถูกไม่มีประสบการณ์ แต่ผู้ถูกได้ทำการศึกษาอาชีพนั้นเป็นอย่างดีแล้ว แล้วอาชีพที่ทำอยู่นั้นมีความเพียงพอต่อการเลี้ยงครอบครัวหรือไม่ ผู้ถูกหนึ่งสิบละ ໄرابังทึ้งหนึ่งสิบในระบบและนอกระบบ , ปัจจัยนำเข้าของการดำเนินกิจการของผู้ถูกแต่ละราย พบว่า จำนวนเงินถูกใน การจัดซื้อวัสดุคงมีประมาณที่พอดีไม่นักหรือน้อยเกินไป ในการดำเนินการตามโครงการ ถ้าหากเกินอาจเสียค่าตอบแทนเบี้ยเงินลงทุนทำให้ต้นทุนสูง ถ้าน้อยเกินอาจต้องตัดซื้อมาเสริม ทำให้ต้องเติมเวลาในการจัดทำอีกรอบหนึ่ง วัสดุคงในการประกอบอาชีพ ซึ่งเข่นวัสดุคงในชุมชนหรือนอกชุมชน จำนวนแรงงานที่ต้องใช้มีจำนวนเท่าไรและมีประสบการณ์หรือความรู้ในการประกอบอาชีพนั้น กระบวนการในการดำเนินกิจการของผู้ถูกแต่ละราย พบว่ามีการดำเนินกิจการถูกวิธี มีการกำหนดให้ปฏิบัติตามขั้นตอนว่าปัจจัยนำเข้าตัวใดตัวใดที่ต้องการทำกิจกรรมอะไรและกระทำอย่างไร จึงจะตอบรับกันพอดีไม่ขาด ไม่เกินหรือสามารถประหยัดปัจจัยนำเข้าเอวัสดุคงอะไรได้บ้างรวมทั้ง การจัดวางสิ่งของหรือวัสดุคงต่างๆ เพื่อเกิดความสะดวกและรวดเร็วในการปฏิบัติงานผู้ถูกหรือผู้ดำเนินการต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมทั้งด้านการตลาดการผลิตเพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินกิจการให้ทันสมัยประหยัดต้นทุนและมีความทันสมัยอยู่เสมอ การมีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายให้เป็นระบบเพื่อให้ทราบด้านทุนในการผลิตและผลกำไรที่เกิดขึ้น , ผลผลิตของการดำเนินการผู้ถูกแต่ละราย พบว่า บริมาณการผลิตต้องผลิตไม่นักเกินกว่าตลาดต้องการ ซึ่งถ้าหากเกินไปจะขายไม่หมดเป็นการสูญเปล่าของต้นทุนทำให้ได้กำไรหรือขาดทุนได้ คุณภาพของผลผลิตไม่สูงเกินกว่าที่ตลาดต้องการเพราะถ้าสูงเกินจะทำให้ต้นทุนการผลิตสูงไป และคุณภาพของการผลิตต่ำเกินไป ลูกค้าจะไม่ซื้อซึ่งการประกอบกิจการจะทำให้ลดการไปทำงานยังต่างจังหวัดได้

5.2 การอภิปรายผลวัตถุประสงค์

- 1) เงินกองทุน 1 ล้านบาทเข้าไปเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการถูกซื้อในการประกอบอาชีพได้ สมาชิกทุกคนมีสิทธิ์ในการถูกซื้อ ทำให้เกิดรายได้ มีการให้ผลประโยชน์ในหมู่บ้าน

2) คณะกรรมการกองทุนมีความสามารถ พบว่าคณะกรรมการที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้มีความรู้ประสมการณ์ ถึงแม่ไม่ยกเป็นก็ตาม ยอมเสียสละเวลาของคนเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) เงินกองทุนหมุนเวียนเข้าไปกระตุ้นเศรษฐกิจหมุนเวียนเข้าไปกระตุ้นเศรษฐกิจหมุนเวียนทำให้เกิดการกินดือยดือขี้น ประชาชนมีงานทำมีรายได้พอกสามารถเลี้ยงครอบครัวได้

4) เงินกองทุนทำให้เกิดผลกระทบต่องบกองทุนอื่น ทำให้เกิดผลกระทบต่องบกองทุนจากระบบ เพราะเงินถูกกองทุนมีอัตราดอกเบี้ยต่ำ ทุกคนมีสิทธิ์ อาจใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันหรือไม่ก็ได้ ไม่ถูกยกและทรัพย์ซ้อนเท่าเงินถูกน้อยระบบ ทำให้ประชาชนลดการถูกเงินจากกองทุนอื่น เข้ามาถูกเงินกองทุนแทน

5) ขาดเด่นและขาดด้อย ของกองทุน

ขาดเด่น

มีการจัดสรรหานคนดีเพื่อเข้ามาบริหารกองทุน โดยให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนและคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้การทำงานร่วมกัน หมุนเวียนมีความเข้มแข็งและมีความพร้อมในการบริหารกองทุน เป็นแหล่งเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำ ให้กับสมาชิกในการถูกยืม

ขาดด้อย

จะเปลี่ยนในการกำหนดระยะเวลาในการถูกยืมสั้นเกินไป (1 ปี) ซึ่งเป็นข้อจำกัดที่ไม่สามารถใช้ได้กับบางอาชีพ การถูกเงินวงเงินที่กำหนดให้ถูกได้ไม่เกินคนละ 20,000 บาท ถ้าเกินกว่านี้ให้ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของสมาชิก แต่ต้องไม่เกิน 50,000 บาท ซึ่งเป็นการไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนทำโครงการขนาดใหญ่ บางครั้งผู้ถูกคนเดียวแต่ถูกหลายกองทุน ทำให้เงินขาดการหมุนเวียน คณะกรรมการต่อส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจและเมื่อยังข้อบังคับดีเท่าที่ควร สมาชิกบางรายถูกไปแล้วไม่นำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ถ้าไม่มีการตรวจสอบที่ดี คณะกรรมการกองทุนมีการจับฉลากออกทุก 1 ปี ทำให้ขาดการต่อเนื่องในการทำงาน การจัดทำบัญชี มีความยาก เกินความสามารถของคณะกรรมการที่มีความรู้ส่วนใหญ่แค่ประถมศึกษา ถึงแม่จะได้รับการอบรมแล้วก็ตาม

5.3 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขและเมื่อยังข้อบังคับกองทุน การเบิกจ่ายเงินกองทุนในอนาคตควรปรับให้มีความยืดหยุ่น และแตกต่างไปตามแต่ที่ผู้ชำระคืนจะสะดวก ผู้ค้าขายอาจให้

สำหรับเป็นรายเดือน การทำการเกณฑ์ที่นำไปเพาะปลูกควรให้สำหรับคืนหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้กองทุนมีเงินหมุนเวียน

- 2) การจัดทำบัญชี ควรให้สิทธิคณะกรรมการในการใช้กฎหมายปัญญาชาวบ้านได้อย่างเต็มที่
- 3) ข้อเสนอแนะในการบริหารกองทุน การจัดสรรเงินกู้ควรกระจายไปตามความหนาแน่นของบ้านเรือนหรือประชาชนในหมู่บ้านนั้นๆ บางหมู่บ้านมีขนาดเล็ก บางหมู่บ้านมีขนาดใหญ่ทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมในการจัดสรรเงิน
- 4) ข้อเสนอแนะในการนำเงินกู้ในการเบิกจ่ายเงินควรให้เหมาะสมกับถูกกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนผู้กู้เพื่อการผลิตที่มีอยู่เดิม สามารถใช้เงินตราตามวัตถุประสงค์อย่างเต็มที่ ในช่องที่ต้องใช้ประโยชน์สูงสุด เพื่อป้องกันการกู้เพื่อรักษาสิทธิ์
- 5) ข้อเสนอแนะในการคืนค่าวิจัย นอกจากเป็นการกู้ตามนโยบายแล้วควรมีการติดตามผลการดำเนินงาน ที่มุ่งเน้นผลทางสังคม และควรมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี
คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
เมือง พ.ศ. 2544

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 : บริษัท สห
พัฒนาการพิมพ์ จำกัด พิมพ์ครั้งที่ 2

สมາชิก คณะกรรมการ ชุมชน กองทุนหมู่บ้านหนองกุ้ง หมู่ 13 ตำบลโโคกรวด อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา

แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล โโคกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ.
2544

ข้อมูลการเกย์ตրูของสำนักงานเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลจาก คปพ. ระดับตำบลและหมู่บ้าน

ภาควิชานวัตกรรม

ภาคผนวก ก

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พ.ศ. 2544

นราธิยาอัยต่อไปอยู่สุรนารี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วย

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔

และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ว่าด้วย

การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔

และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

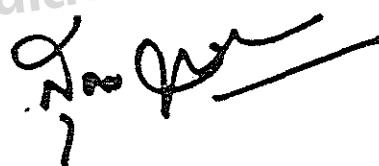
สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี

คำนำ

นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติของรัฐบาล ซึ่งมี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี และถือเป็นนโยบายที่สำคัญยิ่ง ในการต่อสู้กับปัญหา ความยากจน ของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยที่กำลังเผชิญอยู่ เพื่อเป็นการเสริมสร้าง ระบบการพัฒนาของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนา ความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของ ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรัฐได้ตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนฯ ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการ ด้วยระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

บัดนี้รัฐบาลได้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวแล้วโดยได้ประกาศใช้ระเบียบสำนัก กฎหมาย ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๙ และระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและ บริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เห็นว่าระเบียบดังกล่าวมี ความสำคัญสำหรับประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดให้พิมพ์หนังสือฉบับนี้ขึ้น และหวัง ปั้นอย่างยิ่งว่าหนังสือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติต่อไป

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ๑

ระเบียนสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ๗

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการ
จัดตั้ง และบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ๘

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการ
จัดตั้ง และบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) ๒๙
พ.ศ. ๒๕๔๔

ระเบียนสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เห็น
ความมีระเบียนสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติ เพื่อให้มีอำนาจ และหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนนโยบาย และแผนงานในการ
จัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วน
ดังกล่าว เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แต่งต่อ
รัฐสภา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๙ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
ระเบียนไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียนนี้เรียกว่า “ระเบียนสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา^{เป็นต้นไป}

ข้อ ๓ บรรดา率为เบียน ข้อบังคับ นิติบัญญัติ คำสั่งอื่นใดในส่วนที่
กำหนดไว้แล้วในระเบียนนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือขัดแย้งระเบียนนี้ ให้ใช้ระเบียนนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง” หมายความว่า กองทุนในระดับชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้าน อีกทั้งชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครอง

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลกรองห้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน

กตि

ข้อ ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและแห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประธานคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานคนที่สอง ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานคนที่สาม เรารสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รองพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

รายงานการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๑๐ คน เป็นกรรมการ เลขานิยกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน ๓ คน ให้มีที่ปรึกษาคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจำนวนอย่างน้อยสามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน

ข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวาระหนึ่ง หากยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ.

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ ๙ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครรภ์ได้ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติที่ได้ ให้รองประธานกรรมการผู้มีอำนาจตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการมาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยซ้ำของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเป็นเสียงซ้ำ

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและเมือง และกองทุน
- (๒) กำหนดแผนการจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการริ้วแก่กองทุน
- (๓) จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เสนอ นarcium นตรี
- (๔) กำหนดแผนงาน และอกรับเบี้ยบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้ง และ งานการบริหารงานกองทุน
- (๕) อกรับเบี้ยบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหา และ ผลประโยชน์ของกองทุน
- (๖) อกรับเบี้ยบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และการบริหารกองทุน
- (๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะกรรมการ เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้
- (๘) อกรับเบี้ยบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้
- (๙) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ราชการหรือ ของส่วนราชการ หรือคณะกรรมการอาจขอให้คณะกรรมการริมติให้พนักงาน หรือ ของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของ งานได้ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วย

ปฏิบัติงานเดี๋มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลา ก็ได้ อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปร่วมปฏิบัติงานด้วยก็ได้

(๑๐) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะกรรมการติดตามอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่น หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะกรรมการตีมอบหมาย

ข้อ ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการให้นำข้อ ๙ มาใช้กับการประชุมและนิจฉัยซึ่งขาดของที่ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะกรรมการ ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ ได้เบี้ยประชุมค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด ในพระราชบัญญัติเบี้ยประชุมและ ค่าตอบแทนที่ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยบิจจายจากสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๑๓. ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ณ สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๔ สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

(๒) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะกรรมการ

(๓) ศึกษาระบบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการและของกองทุน

(๔) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบาย และแนวทางบริหารกองทุน

(๕) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ศรีษะความพร้อม ในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน

(๖) จัดให้มี หรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ร่วมดำเนินงานกองทุน

(๗) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหาร ด้วยกองทุน

(๘) ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับ รายละเอียด หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน

(๙) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง กองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน

(๑๐) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ

(๑๑) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พันตำรวจโท หักษิณ ชินวัตร

(หักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑(๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรี จึงทรง
ระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี-ว่าด้วยคณะกรรมการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียbnี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่า
ด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความดัง
ต่อไปนี้แทน

“คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน ๕ คน”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๔

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๙ ฉบับที่ ๔๙ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๔

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
รับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและ
อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุน
เนื่อง เพื่อสร้างศักยภาพในการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจ
ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้น
เศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทย รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของ
ทศในอนาคต

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วมี
ทัธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แต่งตั้อรัฐสภา อาศัยอำนาจตาม
ใน ข้อ ๑๐ (๔) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
แห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

หมวด ๑

ชั้นความทั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกรองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลในเขตปกรองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ทั้งนี้ การจะกำหนดว่าชุมชนใดเป็นชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“คณะกรรมการการสันับสนุน” หมายความว่า คณะกรรมการการสัน็บสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“คณะกรรมการการสัน็บสนุนระดับจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการการสัน็บสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร

“คณะกรรมการการสัน็บสนุนระดับอำเภอ” หมายความว่า คณะกรรมการการสัน็บสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอหรือเขต

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะ

การกองทุนชุมชนเมืองต่าง ๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
แห่งชาติกำหนด

“กรรมการกองทุน” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
รวมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
แห่งชาติ

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารที่คณะกรรมการกำหนดให้บริหารจัดการ
ใน

“ครัวเรือน” หมายความว่า ครอบครัวตามที่เปลี่ยนบ้าน อันประกอบด้วยบิดา
และ สามี ภรรยา บุตร ญาติพี่น้อง เป็นต้น อยู่ร่วมกัน

“หัวหน้าครัวเรือน” หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าบ้านตามที่เปลี่ยนบ้าน

“ผู้แทนครัวเรือน” หมายความว่า หัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลในครัวเรือน ซึ่ง
มีครัวเรือนมอบหมายเป็นหนังสือให้เป็นผู้แทนครัวเรือน

“หุ้น” หมายความว่า การออมทรัพย์ในรูปแบบหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นไป
ที่กองทุนกำหนด

“เงินฝากสัจจะ” หมายความว่า เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝากหรือออมไว้กับกองทุน
เต็จตกลงกัน โดยให้ถือว่าเงินออมเป็นเงินสะสม และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อ
ภาพจากการเป็นสมาชิกตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

“เงินรับฝาก” หมายความว่า เงินรับฝากประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากเงินออม
ที่กองทุนกำหนด

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของกองทุน

“ที่ประชุมสมาชิก” หมายความว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีหรือที่ประชุมใหญ่
非常

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติรักษารากฐาน ตาม
ร่างบัน្ត

หมวด ๒

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๕ ปรัชญาหรือหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ คือ

(๑) เสริมสร้างสำนึกร่วมเป็นชุมชนและท้องถิ่น

(๒) ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง

(๓) เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน

(๔) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม

(๕) กระจายอิทธิพลให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

ข้อ ๖ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังนี้

(๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

(๓) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพ และ ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(๔) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

(๕) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของ

ชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ข้อ ๗ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน

- (๑) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๓) เงินกู้ยืม
- (๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุน
- (๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับ โดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันหรือภาระ

ขึ้นอื่นใด

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการเปิดบัญชีเงินฝากกองทุน “กองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติ” กับธนาคาร เพื่อสำรองจ่ายและเตรียมจัดสรรให้แก่กองทุนหมู่บ้านและกองทุนเมือง

ให้ธนาคารโอนเงินจาก “บัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” เข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองตามคำสั่งจ่ายของคณะกรรมการ

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการจัดสรรเงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ไปยังบัญชีกองทุนหมู่บ้านและบัญชีกองทุนชุมชนเมืองตามหมวด ๙ แห่งระเบียบนี้ บัญชีละล้านบาท ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากคณะกรรมการ เสนอระดับจังหวัด

ในการณ์ที่คณะกรรมการไม่สามารถจัดสรรเงินให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด กรรมการหนึ่ง ให้ขยายระยะเวลาต่อได้อีกไม่เกินสิบหัววัน

ข้อ ๑๐ ในการอนุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการและเบิกจ่ายจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมือง ให้คณะกรรมการพิจารณาในกาก ดังนี้

- (๑) ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือ

ชุมชนเมือง รวมทั้งการแสดงออกอย่างชัดเจนซึ่งความพร้อมในการเฝ้าร่วมบริหารจัดการกองทุน และการควบคุมดูแลกันเองในการใช้ประโยชน์จากกองทุนของประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง

(๒) ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุนที่เป็นความพร้อมของบุคคล ด้านความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนสังคมของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้าน กองทุนอาชีพ และกองทุนสวัสดิการ และความพร้อมในการเข้าบริหารจัดการกองทุน

(๓) การบริหารจัดการกองทุนที่สอดรับและเกื้อกูลกันในส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และกองทุนทางสังคมหรือกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น

(๔) การมีระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนโดยสมาชิก และมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพการดำเนินกิจกรรมของกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการพึ่งพาตนเอง เพื่อความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๑๑ และบทบัญญัติในหมวด ๘ แห่งระเบียบนี้ เมื่อคณะกรรมการได้อనุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการและเบิกจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมืองแล้ว คณะกรรมการย่อมหมดอำนาจในการบริหารจัดการเงินกองทุน และจะเข้าแทรกแซงการบริหารจัดการเงินกองทุนของคณะกรรมการกองทุนมิได้

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหรือให้กองทุนชดใช้หรือให้ส่งคืนเงินในกรณีที่กองทุนเบิกจ่ายไปแล้ว อันเนื่องจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าคณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด หรือกระทำการอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อกองทุน

หมวด ๓

คณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๑๒ ให้มีคณะกรรมการสนับสนุน ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ประธาน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นรอง ผู้ว่าราชการคนที่หนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นรอง ประธานคนที่สอง เกย์การสำนักงบประมาณ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุดรธานี ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงศึกษาธิการ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมการ rog อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ กรรมการพัฒนาชุมชน ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตร หกรณ์การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการ เป็นอนุกรรมการ ผู้แทนจากสำนัก รัฐมนตรี ที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และ ออกจากสำนักงาน เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการสนับสนุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแผนปฏิรูปการบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของส่วนราชการ ข้องกับการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามแนวทางให้หมู่บ้านและชุมชน เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา

(๒) สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคณะกรรมการ นุนระดับจังหวัด ในการทำหน้าที่ให้การสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการแก่องค์กร วิถีปฏิทิธิภาพ

(๓) บูรณาการแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการ งานของกองทุน

(๔) ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบ ข้อบังคับกองทุนตามแผนงานโครงการของรัฐชี้มิวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกับกองทุนเพื่อเอื้ออำนวยให้กลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้านสามารถรวมกองทุนอื่นกับกองทุนได้ตามวัตถุประสงค์

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุน เพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสนับสนุน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย

หมวด ๔

คณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

ข้อ ๑๔ ให้มีคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ปลัดจังหวัด เป็นรองประธาน ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งจากประธานกรรมการ และผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาธารณสุข-จังหวัด เร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการเป็นอนุกรรมการ และพัฒนาการจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดอาจจัดตั้งศูนย์ประสานงานคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการดังกล่าวตามวาระแรก ประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน ผู้แทนการเดชะแห่งชาติ ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งจากประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม กรมประชาสัมพันธ์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและ-

หกรณ์การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น จำนวนห้าคนเป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน เป็นอนุกรรมการและ เช่นกัน

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนกองทุนตามระเบียบและวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ให้ความเห็นผลการประเมินความพร้อมของกองทุน ซึ่งผ่านการประเมิน ของคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับชุมชนตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) สนับสนุนให้เกิดการเตรียมความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(๔) ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัด ให้เป็นไปตาม ระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและบรรลุตามเป้าหมาย ละเว้นทุกประสังค์

(๕) ประสานความร่วมมือเพื่อสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการให้สอดคล้อง บสกภาพปัจจุบันและความต้องการของกองทุนในจังหวัด

(๖) จัดทำระบบข้อมูลเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนต่าง ๆ ใน จังหวัดเพื่อเรยแพร่ ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนและส่วนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทราบ

(๗) รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัดให้คณะกรรมการทราบ ตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สนับสนุนระดับจังหวัด

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการสนับสนุนมอบหมาย

ให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุน ระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต เป็นประธานแล้วแต่กรณี ปลัด ศสบาล หรือปลัดเมืองพัทยาแล้วแต่กรณี ปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนาหรือผู้ช่วย อำนวยการเขตแล้วแต่กรณี ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนและอื่น ๆ จำนวนไม่น้อยกว่า

เจ็ตคันแต่ไม่เกินเก้า·กาน เป็นอนุกรรมการ และพัฒนาการอำเภอหรือ หัวหน้าฝ่ายพัฒนา ชุมชนเขตแล้วแต่กรณี เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอที่ประเมินความพร้อม สนับสนุน การเตรียมความพร้อม สร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนเมือง สนับสนุนและติดตาม การดำเนินกิจกรรมของกองทุน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสนับสนุนระดับ จังหวัดมอบหมาย

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกลไกของห้องถีนในการดำเนินการพัฒนา การเรียนรู้ ร่วมกันในการบริหารการจัดการกองทุนด้วยความสมัครใจ ให้คณะกรรมการสนับสนุน ระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายชุมชนระดับอำเภอซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกลุ่ม หรือองค์กรประชาชน เครือข่ายชุมชน ประชญ์ชาวบ้าน ผู้นำธรรมชาติในห้องถีนที่มีความรู้ หรือมีประสบการณ์ ด้านการพัฒนากองทุนหรือพัฒนาชุมชนห้องถีน ในจำนวนตามความ เหมาะสมของพื้นที่ โดยให้มี บทบาทในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ สนับสนุนระดับอำเภอ

หมวด ๕

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๑๖ ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุน จำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วยกรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกันเองโดยสมาชิกซึ่งกรรมการดังกล่าวเป็น บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบ ที่จะบริหารจัดการ กองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง และต้องมีคุณสมบัติตาม ข้อ ๑๗

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกกรรมการกองทุนนั้นให้คณะกรรมการ กองทุนออกข้อบังคับกองทุนตามต้องที่ประชุมสมาชิก

ข้อ ๑๗ กรรมการกองทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้

- (๑) เป็นผู้มีชื่อยื่นทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลา
อ้อยกว่าสองปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน
- (๒) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) ปฏิเสธติดน้อยในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมใน
การมุ่งชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียหายด้าน การ
ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบบประชาธิปไตย
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ
รับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
- (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รือการกำหนดโทษหรือรอ
ลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐาน
ให้เลี้ยงทรัพย์และความผิดฐานบุกรุก
- (๗) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล้ออกจากราชการ องค์กรอิสระตาม
ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความ
หายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด
- (๘) ไม่เป็นผู้ไม่ใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง ของ
ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
- (๙) ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๒๐ (๓) และ

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์
งเงินกองทุน เพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่นๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน
- (๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่
ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก

(๓) รับสมัชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก ทั้งที่เป็นกลุ่ม องค์กรชุมชน หรือปัจเจกบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๔) สำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือนและวิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้น ตลอดจนสำรวจและจัดทำข้อมูลถึงกล่าวของกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๕) พิจารณาการให้กู้เงินตามระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

(๖) ดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการผูกพันของกองทุน

(๗) จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกัน หรือตามที่สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอ และจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้อง

(๘) จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการดืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือหรือคำสั่งเป็นที่สุดเนื่องจาก คณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามหรือบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบ หรือข้อบังคับ ที่กองทุนกำหนด

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย

ข้อ ๑๙ กรรมการกองทุนมีภาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งแทนกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๖ ภายในระยะเวลาสามสิบวัน

กรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับคัดเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองปีติดต่อกันมิได้

ข้อ ๒๐ นอกจากการพั้นจากตាំແໜ່ງຕາມວາរະແລ້ວ ក្រោមការកອងທຸນພັນຈາກ
ແໜ່ງເມື່ອ

(១) តາຍ

(២) ລາອອກ

(៣) គណន៍ក្រោមការកອງທຸນມີມືດີໃຫ້ອອກດ້ວຍគະແນນເສີຍງເກີນກວ່າສອງໃນສາມ
ນຈຳນວນក្រោមការກອງທຸນທັງໝົດເທົ່າທີ່ມີຢູ່

(៤) ທີ່ປະຊຸມສາມາຊີກມີມືດີໃຫ້ອອກດ້ວຍគະແນນເສີຍງເກີນກວ່າສອງໃນສາມຂອງ
ນຈຳນວນສາມາຊີກທັງໝົດ

(៥) ມີລັກຜະນະຕົ້ອງໜ້າມຕາມຂໍອ ១៧ (៥) (៥) (៦) ແລະ (៧)

(៦) គណន៍ក្រោមກារໃຫ້ອອກ ເນື່ອງຈາກມີຫລັກຮູານອັນຄວາຮ່ອໄວ້ຫາດຄຸນສົມບັດ
ຮມີລັກຜະນະຕົ້ອງໜ້າມຕາມຂໍອ ១៧

ໃນกรณີ່ທີ່ក្រោមការກອງທຸນພັນຈາກຕាំແໜ່ງກ່ອນວາរະ ດັນນັກງອງທຸນອາຈ
ຈຶ່ງຕັ້ງບຸດຄລຈາກສາມາຊີກເຂົ້າດໍາຮັງຕាំແໜ່ງກ្រោມກາຣກອງທຸນແກ່ນີ້ໄດ້ ແລະໃຫ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບແຕ່ງຕັ້ງ
ນອຍູ່ໃນຕាំແໜ່ງເທົ່າກັນວາຮະທີ່ເຫຼືອຢູ່ຂອງຜູ້ໜຶ່ງຕົນແນນ

ໃຫ້ນຳນັບທັງໝູດໃນຂໍອ ១៨ ວຽກສາມ ມາໃຫ້ນັບກັບກ្រោມກາຣກອງທຸນຊື່ງພັນຈາກ
ແໜ່ງຕາມ (២) ແລະ (៣)

ข้อ ២១ ໃຫ້គັນນັກງອງທຸນເລືອກກ្រោມກາຣດ້ວຍກັນເປັນປະຫານກ្រោມກາ
ງທຸນ ຮອງປະຫານກ្រោມກາຣກອງທຸນ ເຫຼືງຫຼັງກິກກອງທຸນ ແລະເລີນຫຼຸກກອງທຸນ

ข้อ ២២ ກາຣປະຊຸມគັນນັກງອງທຸນຕ້ອນມີກ្រោມກາຣມາປະຊຸມເກີນກຶ່ງໜີ້
ນຈຳນວນກ្រោມກາຣກອງທຸນທັງໝົດເທົ່າທີ່ມີຢູ່ໃນຂະນັ້ນ ຈຶ່ງຈະເປັນອົງປະຊຸມ

ຄ້າປະຫານກ្រោມກາຣກອງທຸນໄມ່ມາປະຊຸມຫຼືໄມ່ຈາກປັບປຸງຫັນທີ່ໄດ້ ໃຫ້ຮອງ
ຮະຫານກ្រោມກາຣກອງທຸນທໍານັ້ນທີ່ປະຫານໃນທີ່ປະຊຸມ ຄ້າປະຫານກ្រោມກາຣກອງທຸນແລະ
ນຈຳນວນກ្រោມກາຣກອງທຸນໄມ່ມາປະຊຸມຫຼືໄມ່ຈາກປັບປຸງຫັນທີ່ໄດ້ ໃຫ້ກ្រោມກາຣທີ່ມາ
ປະຊຸມເລືອກກ្រោມກາຣຄົນທີ່ນີ້ເປັນປະຫານໃນທີ່ປະຊຸມ

การวินิจฉัยซึ่งขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงซึ่งขาด

กรรมการกองทุนผู้ใดมีส่วนได้ส่วนเสียเป็นส่วนตัวในเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมในเรื่องนั้น

หมวด ๖

กองทุนและสมาชิกกองทุน

ข้อ ๒๓ กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง อาจประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

- (๑) เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โดยปราศจากการระดูกัน
- (๓) เงินกู้ยืม
- (๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการลงทุน
- (๕) เงินฝ่ากสัจจะและเงินรับฝ่าก
- (๖) เงินค่าหุ้น
- (๗) เงินสมทบทุนจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- (๘) เงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๒๔ สมาชิกกองทุน ประกอบด้วยบุคคลธรรมดาก็อาทัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของกองทุน

การรับสมัครสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเป็นหลัก

**ข้อ ๒๕ คณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริม
รับสนับ ให้สมาชิกถือหุ้นของกองทุนหรือมี จินฝ่ากสัจจะไว้ที่กองทุน**

ในการชำระค่าหุ้น สมาชิกอาจชำระเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือแรงงานตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่กองทุนกำหนด

**ข้อ ๒๖ ให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายใน
หนึ่ดระยะเวลาสิบห้าวัน นับจากวันที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เพื่อ
รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนและรับรองคณะกรรมการกองทุนที่ได้
เลือกใหม่**

วิธีการในการเรียกประชุมให้เป็นไปตามที่กองทุนกำหนด โดยคำนึงถึงการติดต่อ
ง่ายและเหมาะสม เช่น ทางไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรสาร หรือจดหมาย

**ข้อ ๒๗ นอกจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีแล้ว คณะกรรมการกองทุน อาจ
ยกประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ เมื่อมีเหตุที่ต้องขอติดต่อขอความเห็นชอบจากที่ประชุม
สมาชิกตามระเบียบนี้ หรือเมื่อคณะกรรมการกองทุนจะเห็นสมควร**

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอเป็นหนังสือจากสมาชิกซึ่งเข้าชื่อกันมี
นานไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

**ข้อ ๒๘ ในการประชุมสมาชิกต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม**

สมาชิกจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้บุคคลอื่นมาประชุมแทนตนก็ได้ แต่ผู้รับ
มอบอำนาจนั้นจะรับมอบอำนาจจากสมาชิกเกินกว่าหนึ่งรายมิได้

การประชุมคราวใดมีสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมอีก
วันหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันนัดประชุมครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังถ้ามิใช่เป็นการ
ประชุมใหญ่สามัญประจำปี เมื่อมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน
สมาชิกทั้งหมดก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๒๙ สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน
ถ้าคะแนนเสียงท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็น^{เสียงซ้ำด้วย} การวินิจฉัยซ้ำด้วยที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

หมวด ๗

การถ่ายเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๓๐ สมาชิกตามข้อ ๑๔(๓) ที่ประสงค์จะขอถ่ายเงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอ
โดยระบุวัตถุประสงค์ในการถ่ายเงินอย่างชัดเจน โดยให้ยื่นคำขอถัดก่อนว่าต่อคณะกรรมการ
กรรมการกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินถูก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๑ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินถูกรายหนึ่งไม่เกินจำนวน
สองหมื่นบาท

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินถูกรายได้เกินกว่าจำนวนที่
กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณา
วินิจฉัยซ้ำด้วยต่อไป แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินถูกรายหนึ่งต้องไม่เกินจำนวนห้าหมื่นบาท

การอนุมัติเงินถูกจะเดิน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสม
และจำเป็น

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินถูกยืมตามคำขอทั้งหมดหรือ
บางส่วน ให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอถูกยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอถูกยืมเงิน
ตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินถูก แจ้งให้ผู้ขอถูกและธนาคารรับทราบโดยเร็ว

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคน เป็น
ผู้แทนคณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญาถูกยืมเงินกับผู้ขอถูกที่ได้รับอนุมัติเงินถูก

ให้ผู้ขอถูกที่ได้รับอนุมัติเงินถูก เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร และแจ้งหมายเลขอ
บัญชีออมทรัพย์ให้คณะกรรมการกองทุนรับทราบโดยเร็ว

การโอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้ตามวาระสอง ธนาคารจะเป็นผู้ทำหน้าที่โอนเงินเข้าในบัญชีผู้กู้ที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน ตามคำสั่งและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

ข้อ ๓๓ คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือรัฐบาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงเจตนา ระเพณี และสภาพเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนดังกล่าวอย่างเปิดเผย

ข้อ ๓๕ การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาความเหมาะสมแห่งลักษณะเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้ผู้กู้ชำระให้แล้วเสร็จลื้นภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา

การชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนทุกประเภท ผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนจะต้องนำเงินไปส่งคืน ณ ธนาคาร และนำหลักฐานการส่งชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนไปมอบให้คณะกรรมการกองทุน เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนต้นเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาภัยมเงิน ให้ผู้กู้เสียปรับตัวจำนวนที่ระเบียบหรือบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอนสำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้

คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณายกเลิกหรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้รายหนึ่ง ยได้ก็ได้มีเมื่อผลอันสมควร และด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกด้วยเสียงเกิน半數 หรือดำเนินการอื่นๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอภัยมเงินหรือมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้กู้นำเงินไปใช้ก่อการอบตุประสงค์โดยปราศจากเหตุผล

อันสมควร ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ย หรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้โดยทันที

ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อลงมติให้ผู้กู้ซึ่งนำเงินกู้ไปใช้ นอกกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในคำขอกู้ยืมเงินพ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลาสามสิบ วันหลังจากวันยกเลิกสัญญา

สมาชิกซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคสอง ห้ามมิให้สมัคร เข้าเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลาสองปี

หมวด ๔ การทําบัญชีและการตรวจสอบ

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำบัญชีของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่คณะกรรมการกำหนดอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และแจ้งให้สมาชิกทราบ รวมทั้งให้จัด ทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปีรายงานต่อกองนักการอิสระหนึ่งปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการกองทุนต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหาร จัดการ การเงิน การบัญชี และการพัสดุ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบของ สมาชิกเป็นหลัก

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะกรรมการบุคคลที่เห็นสมควรเป็นผู้ตรวจสอบ กองทุน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนและการดำเนิน งานของคณะกรรมการกองทุนได้ตามที่เห็นสมควร ในกรณีให้คณะกรรมการกองทุนมีหน้าที่ อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกองทุน

ข้อ ๓๕ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำงบรายงานการเงินตามแบบที่คณะกรรมการ กำหนด และส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่ วันสิ้นปีทางบัญชีของทุกปี

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุน เพื่อทำหน้าที่ประเมินผล

การใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุนโดยให้แสดงความคิดเห็นเรื่องข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด และให้ทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการกองทุน พร้อมทั้งจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อสมาชิกและสาธารณะชน

ข้อ ๔๐ การจัดสรรกำไรสุทธิ เมื่อสิ้นปีทางบัญชีหากปรากฏว่าปีได้มีกำไรสุทธิคงจะกรรมการกองทุนสามารถนำกำไรสุทธิมาจัดสรรตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กองทุนกำหนด

หมวด ๙ บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๑ ในวาระเริ่มแรกในส่วนของหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านครัวเรือนละหนึ่งคน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๗ โดยมีคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนให้การเลือกสรรดำเนินไปด้วยความโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม

การประชุมตามวาระคนี้ ผู้มาประชุมจะต้องมีหัวหน้าครัวเรือนจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน ทั้งนี้ หัวหน้าครัวเรือนอาจมอบหมายให้ผู้แทนครัวเรือนเข้าประชุมแทนได้

เมื่อที่ประชุมกำหนดวิธีการเลือกแล้วเสร็จ ให้ผู้ใหญ่บ้านและประธานหมู่บ้าน ตลอดจนคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอสนับสนุนให้การเลือกคณะกรรมการกองทุน เป็นไปตามมติของเวทีชาวบ้าน

ในส่วนของชุมชนเมืองให้ประธานคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ทำหน้าที่แทนผู้ใหญ่บ้านตามวาระแรก

ข้อ ๔๒ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่กรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ เข้าดำรงตำแหน่ง ให้กรรมการกองทุนจับสลากออกจำนวนกี่หนึ่งของคณะกรรมการกองทุน

ทั้งหมด

ให้นำบทบัญญัติในข้อ ๑๙ วรรคสองและวรคสาม มาใช้บังคับกับกรณีตามวรรค
หนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ ๔๓ คณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ ต้องดำเนินการยื่นขอขึ้นทะเบียนจัดตั้ง
กองทุนต่อคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ และเปิดบัญชี
เงินฝากของคณะกรรมการกองทุนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันหลังจากได้รับเลือก

ข้อ ๔๔ ให้คณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ เปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ภายใต้
ชื่อบัญชี “กองทุนหมู่บ้าน (ชื่อบ้าน.....หมู่ที่.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด .....)” ไว้กับธนาคาร เพื่อรับโอนเงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ

ข้อ ๔๕ ภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ระเบียนนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการประเมิน
ผลการดำเนินการตามระเบียนนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ลงนาม สุวิทย์ คุณกิตติ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๕๘ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
ว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐ (๔) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุน จำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วย กรรมการทั้งชายและหญิง ในสัดส่วนเท่าเทียมกัน ซึ่งมาจาก การคัดเลือกกันเองโดยสมาชิกซึ่งกรรมการดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบที่จะบริหารจัดการกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของ

ประชาชนในหมู่บ้าน และชุมชนเมือง และต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๗”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔๑ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ในวาระเริ่มแรกในส่วนของหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านครัวเรือนละหนึ่งคน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการซื้อขาย ทำความเข้าใจ เตรียมความพร้อม และดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๗ โดยมีคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนให้การเลือกสรรดำเนินไปด้วยความโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม”

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๕๗ง
ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๔

ระเบียบข้อบังคับ^๗
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน แห่งจังหวัด

เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านสันติยั่งยืน ซึ่งก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและสร้างนิสัยการอุดหนุน เสียสละ เอื้ออาทร และเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกโดยรวม จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบการเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน สันติยั่งยืน ไว้ดังนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน

ข้อ ๒. ที่ดังของกองทุน เลขที่ ๑ หมู่ที่ ๑๓

ตำบล โภ加ราชา สำเน่คํา ๑. ๘๙๖๗๔
รหัส ๗๐๖๗๐๑๘๗๐๗๖๖-๔๓๗๖๗

ข้อ ๓. ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๔. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

(๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก

(๒) เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินลัจจะ และเงินรับฝาก

(๓) เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก

(๔) เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม ๔ ประการคือ

๑. เป็นคนมีความซื่อสัตย์

๒. เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว

๓. เป็นคนไม่มัวเมากับเรื่องบานปลาย

๔. เป็นคนรู้รักสามัคคี

(๕) เพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม ๔ ประการคือ

๑. เป็นคนเก่งเรียน ฝึกหัดความรู้ใหม่ๆ

๒. เป็นคนเก่งคิด คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา

๓. เป็นคนเก่งงาน ชี้แจงการทำงาน และมีความรับผิดชอบหน้าที่การทำงาน

๔. เป็นคนเก่งคน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกฎหมาย คน

ข้อ ๕. แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

(๑) เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ

(๒) เงินกู้ยืม

(๓) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการเงินกองทุน

(๔) ค่าธรรมเนียมแรกเข้า

(๕) เงินฝากลัจจะและเงินรับฝาก

(๖) เงินค่าหุ้น

(๗) เงินสมทบทุนจากกลุ่มหรือองค์กร莫名其妙

(๔) เงินหรือทรัพย์สินอื่นๆ ที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพัน หรือการติดพัน อันใด

ข้อ ๖. คุณสมบัติของสมาชิก

- (๑) เป็นผู้ที่พำนัก เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า หกเดือนก่อนการจัดตั้งกองทุน
- (๒) เป็นผู้มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ ความเข้าใจ เท็บชوبด้วยหลักการของ กองทุน และสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน
- (๓) เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
- (๔) เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุน ได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก
- (๕) อดทน เลี้ยงลวง และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ
- (๖) มีเงินฝากลัจจะ และถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้นแต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของ จำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน

ข้อ ๗. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

- (๑) ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน
- (๒) ผู้ที่คุณสมบัติตามข้อ ๖ สามารถยื่นความจำนงหรือสมัครเข้าเป็นสมาชิก ของกองทุนได้เดือนละ ๑ ครั้ง โดยสามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ทั้งในลักษณะบุคคลและกลุ่ม หรือองค์กรชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจของผู้สมัครสมาชิก
- (๓) คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็น สมาชิกโดยชอบธรรม

ข้อ ๘. เมื่อคณะกรรมการกองทุนพิจารณาคุณสมบัติตามข้อ ๖ และเห็นสมควรรับ บุคคลได้เข้าเป็นสมาชิก จะแจ้งบุคคลนั้นให้ชาระค่าธรรมเนียมแรกเข้า ค่าหุ้น และเงินฝากลัจจะ ภายในสามวัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งให้เข้าเป็นสมาชิก

ข้อ ๙. สมาชิกขาดหรือพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิกตามเหตุต่างๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกจากได้รับอนุญาตให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน
- (๓) วิกฤติชริต จิตพิษเนื่อง หรือภูกศาลส์ให้เป็นคนไร้ความสามารถ
- (๔) ที่ประชุมใหญ่สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสามของผู้ร่วม ประชุม

(๕) จะใช้ฝ่าฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรปักษ์หรือไม่ให้ความ ช่วยเหลือหรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าด้วยประการใด

- (๖) จะปิดบังความจริงอันควรแจ้งให้ทราบในใบสมัครสมาชิก
- (๗) นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้
- (๘) มีลักษณะ และหรือคุณสมบัติไม่ตรงกับข้อ ๖

ข้อ ๑๐. สมาชิกผู้ไม่มีหนี้สินหรือภาระผูกพันใดๆ กับกองทุนทั้งในฐานะผู้ถือหุ้นหรือผู้ค้ำประกัน อาจขอลาออกจาก การเป็นสมาชิกของกองทุนได้โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ

กองทุน เพื่อพิจารณาอนุญาตและให้ขาดจากสมาชิกภาพในวันที่คณะกรรมการกองทุนดำเนินการอนุญาต

ข้อ ๑๓. ผู้ที่ขาดจากการเป็นสมาชิกภาพอาจยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกใหม่ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นผู้ที่ขาดจากการเป็นสมาชิกดิตต่อ กันไม่น้อยกว่า

ข้อ ๑๔. การคิดค่าธรรมเนียมแรกเข้า คณะกรรมการกองทุนคิดค่าธรรมเนียมแรกเข้า กับสมาชิกทั้งที่เป็นบัวเจกบุคคล กลุ่มและหรือองค์กรชุมชนเป็นรายๆ โดยสมาชิกจะต้องชำระเมื่อได้รับการพิจารณาตามข้อ ๓ และจะต้องชำระภายในสามวัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการกองทุน

ข้อ ๑๕. หุ้นๆ หนึ่ง มีมูลค่าหุ้นละลิบบาท สมาชิกแรกเข้าตามข้อ ๓ จะต้องถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน โดยสามารถชำระค่าหุ้นและเพิ่มหุ้นได้ปีละหนึ่งครั้งในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปีของกองทุน

ข้อ ๑๖. วิธีการชำระค่าหุ้น สมาชิกสามารถชำระค่าหุ้น โดยวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ชำระโดยใช้เงิน

(๒) ชำระโดยใช้ทรัพย์สินที่สมาชิกมีอยู่ ได้แก่

(๒.๑) ผลผลิตทางการเกษตร ที่สามารถเก็บผลผลิตไว้ได้ในระยะเวลาและสามารถขายเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินได้ เช่น ข้าวเปลือก ข้าวโพด ถั่วเหลือง เป็นต้น

(๒.๒) ผลผลิตทางการเกษตรแปรรูป ที่สามารถเก็บไว้ได้นาน และสามารถขายเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินได้ เช่น ข้าวเปลือก ข้าวโพด ถั่วเหลือง แมมพู เป็นต้น

(๒.๓) งานจักสาน หรืองานหัตถกรรมต่างๆ ที่สามารถขายเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินได้ เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าทอมือต่างๆ ตะกร้า กระเช้า เป็นต้น

(๒.๔) อาหารแปรรูปที่สามารถเก็บไว้ได้นาน และสามารถขายเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินได้ เช่น น้ำพริกต่างๆ เป็นต้น

(๒.๕) ทรัพย์สินอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

คณะกรรมการกองทุนจะตีมูลค่าทรัพย์สิน ตามข้อ (๒.๑) (๒.๒) (๒.๓) (๒.๔) และ (๒.๕) โดยยึดตามราคาซื้อขายภายในห้องถิน ณ วันที่สมาชิกส่งชำระค่าหุ้น และให้มูลค่าเท่ากับจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือในแต่ละครั้งของการชำระค่าหุ้น

(๓) ชำระโดยใช้แรงงานของสมาชิก คณะกรรมการกองทุนจะเป็นผู้จัดหาผู้ว่าจ้างสมาชิกให้ทำงานภายในหมู่บ้านตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด เช่น รับจ้างเกี่ยวข้าว ไก่ไก่ปรับพื้นที่ ฯลฯ โดยคิดค่าแรงในอัตราค่าแรงขั้นต่ำของจังหวัดของนักเรียนเท่ากับหนึ่งร้อยสี่สิบบาทต่อแปดชั่วโมงทำงาน โดยสมาชิกจะได้รับค่าแรงตามสัดส่วนของชั่วโมงทำงานในแต่ละวันตามชั่วโมงทำงานจริงของสมาชิกและนำค่าจ้างที่ได้รับมาชำระเป็นค่าหุ้นเท่ากับจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือในแต่ละครั้งของการชำระค่าหุ้น

ข้อ ๑๗. เงินฝากสัจจะ สมาชิกทุกคนต้องส่งเงินฝากสัจจะทุกเดือนฯ ละเท่าๆ กัน ในวงเงินไม่ต่ำกว่าลิบบาทและสูงสุดไม่เกินห้าร้อยบาทต่อเดือน ทุกวันที่ ๓๐ ของเดือน และสามารถ

เพิ่มจำนวนเงินฝากสัจจะได้ปีละหนึ่งครั้งในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี พร้อมกันนี้สมาชิกสามารถถอนและบีดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อพ้นสภาพการเป็นสมาชิก

ข้อ ๑๖. เงินรับฝาก สมาชิกสามารถนำเงินมาฝากไว้กับกองทุนได้ในวงเงินสูงสุดไม่เกินรายละห้าพันบาท โดยสามารถฝากได้ไม่จำกัดจำนวนในหนึ่ง และจะถอนได้ไม่เกินหนึ่งครั้งต่อ โดยจะได้รับดอกเบี้ยในอัตรา

ข้อ ๑๗. สมาชิกจะพิจารณาเลือกบุคคลที่เหมาะสม มีความรู้ และความชำนาญ เพื่อเป็นคณะกรรมการกองทุน ภายใต้ระบบประชาธิปไตย จำนวนสิบห้าคน

ข้อ ๑๘. คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย ประธานกรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เลขาธุการ หรือผู้ช่วย ผู้ตรวจสอบภายใน และประชาสัมพันธ์

กองทุนประกอบด้วยที่ปรึกษาของกองทุน จำนวน

ข้อ ๑๙. กรรมการกองทุนมีภาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่กรรมการกองทุนเข้ารับตำแหน่งให้กรรมการกองทุนจับฉลากออกจำนวนกี่หนึ่งของคณะกรรมการกองทุนกำหนด

ในการถือกรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วยกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และคณะกรรมการกองทุนจะจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งแทนกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระภายในระยะเวลาสามสิบวัน

กรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับคัดเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

ข้อ ๒๐. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๒๑. คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารจัดการกองทุน ตรวจสอบ ก้ากับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน

(๒) ออกระเบียบข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารกองทุน

(๓) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดหรือมอบหมาย

ข้อ ๒๒. ประธานกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการกองทุน

(๒) เรียกประชุมคณะกรรมการกองทุน

(๓) แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างโดยย่างหนึ่งตามดิหรือตามที่คณะกรรมการกองทุนมอบหมาย

(๔) ปฏิบัติงานหน้าที่อื่นๆ ตามข้อบังคับและมติของคณะกรรมการกองทุน

ข้อ ๒๓. ให้รองประธานกรรมการกองทุนทำหน้าที่แทนประธานกรรมการกองทุน เมื่อประธานกรรมการกองทุนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อประธานกรรมการกองทุนมอบหมายให้ทำการแทน

ข้อ ๒๔. ถ้าประธานกรรมการกองทุนและรองประธานกรรมการกองทุนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการประชุมคราวหนึ่งคราวใดได้ ให้ที่ประชุมเลือกคณะกรรมการกองทุนคนใด คนหนึ่งเป็นประธานลำนำหรือการประชุมคราวนั้น

ข้อ ๒๕. เหตุภัยกองทุนมีหน้าที่รวบรวมจัดเก็บ ดูแลรักษาเงินทุนและรายได้ของกองทุน รวมทั้งการจัดทำบัญชี พร้อมทั้งควบคุมการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปอย่างรอบคอบและเกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อ ๒๖. เลขานุการกองทุนมีหน้าที่ดูแลประสานงานทั่วไป นัดประชุมกรรมการกองทุน จดและทำบันทึกรายงานการประชุม ตลอดจนรายงานผลการดำเนินงานของกองทุน

ข้อ ๒๗. ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่ตรวจสอบบัญชี กำกับ ดูแล เงินกองทุนให้เป็นไปตาม มติที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

ข้อ ๒๘. ประชาสัมพันธ์มีหน้าที่ผลิตเอกสาร สิ่งพิมพ์ ให้ข่าวสารแก่สมาชิกและหน่วยงาน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒๙. กรรมการกองทุนอื่นๆ ให้มีหน้าที่ตามคณะกรรมการกองทุนกำหนดโดยหมาย

ข้อ ๓๐. คณะกรรมการกองทุนต้องมีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง แต่ถ้ามี ความจำเป็นประธานอาจเรียกประชุมได้มากกว่า ๑ ครั้ง และต้องมีกรรมการกองทุนเข้าประชุม อย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงครบองค์ประชุม

ข้อ ๓๑. การวินิจฉัยซื้อขายของที่ประชุม ให้อิสระยังมากและกรรมการคนหนึ่งให้มี เสียงในการลงคะแนนหนึ่งเสียง ในกรณีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่ม ขึ้นอีกเสียงหนึ่งหรือเป็นผู้ซื้อขาย

ข้อ ๓๒. ประเภทการกู้ยืม สมาชิกสามารถยื้นขอภัยเงินต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อนำ ไปใช้จ่ายในกิจกรรมดังต่อไปนี้

- (๑) การพัฒนาอาชีพ
- (๒) การสร้างงาน
- (๓) การสร้าง และ/หรือ เพิ่มรายได้

ข้อ ๓๓. การอนุมัติเงินกู้ สมาชิกที่ประสงค์จะขอภัยเงินจะต้องจัดทำโครงการเพื่อขอ ภัยเงินจากคณะกรรมการกองทุน โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน

ข้อ ๓๔. ลักษณะโครงการ สมาชิกสามารถยื้นขอภัยเงินตามข้อ ๓๒ (๑), (๒), (๓) และ (๔) ต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติ คือ เป็นโครงการที่ต้องสามารถดำเนินการได้จริง มีความเป็นไปได้ ทางการตลาด และสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

ข้อ ๓๔. วงเงินกู้ เงินกู้ตามข้อ ๓๒ (๑) (๒) (๓)
ในวงเงินไม่เกินสองหมื่นบาท

ให้แก่สมาชิกราย ๑

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายได้เกินกว่าสองหมื่นบาท คณะกรรมการกองทุนจะเรียกประชุมสมาชิก เพื่อให้สมาชิกพิจารณาโหวตฉับชี้ขาด แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท

โครงการที่สมาชิกยื่นขอคุ้มครองตามข้อ ๓๒ ต้องเป็นการกู้เฉพาะกรณีเพื่อการอันจำเป็น หรือมีประโยชน์ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร แต่จะให้เงินกู้เพื่อการสุรุ่ยสุร่ายหรือการเก็บกำไรไม่ได้

ข้อ ๓๖ การดำเนินการตามโครงการที่ขอคุ้มครองและจัดทำรายงาน สมาชิกจะต้องดำเนินโครงการที่ขอคุ้มครองให้สำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และจัดทำรายงานความก้าวหน้าตามแบบรายงานที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ข้อ ๓๗. การทำสัญญา เงินกู้ทุกประเภทต้องมีการทำสัญญาว่ากับคณะกรรมการกองทุนตามแบบและเงื่อนไขที่กำหนด

ข้อ ๓๘. หลักประกันเงินกู้ มีข้อกำหนด ดังนี้

(๑) เงินกู้ตามข้อ ๓๒ (๑) (๒) (๓) ต้องใช้สมาชิกของกองทุนจำนวนสองคนเป็นผู้ค้ำประกัน สำหรับเงินกู้ตามข้อ ๓๒ (๕) ให้ทำสัญญាជึ่งอย่างเดียว

ข้อ ๓๙. การชำระคืนเงินกู้ เงินชำระหนี้สำหรับเงินกู้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินกู้ตามข้อ ๓๒ (๑) (๒) (๓) ให้ผู้กู้ส่งคืนเงินต้นพร้อมด้วยดอกเบี้ย ภายใต้เงื่อนไขในหนึ่งปี

(๒) เงินกู้ตามข้อ ๓๒ ให้ผู้กู้ส่งคืนเงินกู้เต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ยภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ข้อ ๔๐. อัตราดอกเบี้ย

(๑) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ร้อยละ ๗ ๘ ๙

(๒) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก กําหนดตามตลาดเงิน

ข้อ ๔๑. ค่าปรับ ในกรณีผู้กู้ฝ่าฝืนสัญญาเงินกู้ให้ผู้กู้เสียเยียบปรับในอัตราอัตรายละต่อวัน เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้จากคณะกรรมการกองทุน

ข้อ ๔๒. การจัดสรรงำไรสุทธิประจำปี เมื่อล้วนปีทางบัญชีของกองทุนและได้ปิดบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปแล้ว ปรากฏว่ากองทุนมีกำไรสุทธิ คณะกรรมการกองทุนจะนำกำไรสุทธิมาจัดสรรได้ ดังนี้

(๑) เป็นเงินปันผลค่าหุ้น ในอัตราอัตรายละสิบห้า

(๒) เป็นเงินประกันความเสี่ยง ในอัตราอัตรายละยี่สิบ

(๓) เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่ผู้กู้ ในอัตราอัตรายละห้า

- (๔) เป็นเงินตอบแทนแก่คณะกรรมการกองทุน ในอัตราอ้อยละสิบ
- (๕) เป็นทุนการศึกษาและการพัฒนาอาชีพของประชาชนในหมู่บ้าน ในอัตรา

ร้อยละสิบ

- (๖) เป็นทุนเพื่อสมบทกองทุน ในอัตราอ้อยละสิบ
- (๗) เป็นทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก ในอัตราอ้อยละยี่สิบ
- (๘) เป็นทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน ในอัตราอ้อยละสิบ
- (๙) อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร ในอัตราอ้อยละห้า

ข้อ ๔๓. กองทุนจะจัดทำบัญชีเงินฝากและบัญชีค่าใช้จ่ายของกองทุนอย่างรอบคอบ เดือนละหนึ่งครั้ง แล้วติดประกาศศูนย์กลางเมืองเปิดเผย ณ ที่ทำการกองทุนให้สมาชิกทราบ โดยมี ประเภทบัญชีที่จะต้องดำเนินการจัดทำดังนี้

- (๑) บัญชีเงินฝากคอมทรัพย์
- (๒) รายรับและรายจ่ายของกองทุน
- (๓) สินทรัพย์และหนี้สินของกองทุน

ข้อ ๔๔. คณะกรรมการกองทุนจะตรวจสอบบัญชีของกองทุน และรายงานการตรวจสอบ บัญชี ต่อคณะกรรมการสนับสนุนเพื่อทราบถึงความก้าวหน้า ฐานะทางการเงินและผลการ ดำเนินงานของกองทุน ทุกสามเดือนและทุกรอบปีพร้อมทั้งแสดง บัญชีกำไร ขาดทุน และงบดุล ในปีบัญชีที่ล่วงมาภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ข้อ ๔๕. ให้คณะกรรมการกองทุนนัดประชุมให้ผู้สมาชิกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยมี ภาระการประชุมดังนี้

- (๑) ประชานอกล่าวเปิดการประชุม
- (๒) เรื่องที่แจ้งให้ที่ประชุมทราบ
- (๓) รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา
- (๔) พิจารณาเรื่องที่ค้างในที่ประชุมครั้งก่อน
- (๕) เหตุภัยรายงานฐานะทางการเงิน
- (๖) วาระที่ต้องการพิจารณา
- (๗) เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)
- (๘) สรุปผลและปิดการประชุม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๖. บรรดาประกาศ คำสั่ง ข้อบังคับและระเบียบต่างๆ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแก้ไขหรือยกเลิก

ข้อ ๔๗. ภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการกองทุน
ประเมินการดำเนินงานตามระเบียบนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมสมควรไป

ข้อ ๔๘. ให้คณะกรรมการกองทุน เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

( )

ประธานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

หมายเหตุ

๑. ระเบียบ ข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านลั่นดิย়েยีนเป็นเพียงกรณีตัวอย่าง กองทุนหมู่บ้านหรือ
ชุมชนเมือง สามารถกำหนดระเบียบหรือเงื่อนไขต่างๆ ที่แตกต่างจากกรณีตัวอย่างได้โดยยึด
หลัก ศาสนา จริย์ ประเพณี สภาพเศรษฐกิจ และลักษณะของแต่ละท้องถิ่นได้ แต่ต้องไม่ขัดหรือ
แย้งกับระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วย การจัดตั้งและ
บริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. กรณีตัวอย่างข้างต้น ได้นำข้อบังคับธนาคารหมู่บ้านวัดชัยศรี บ้านเสี้ยว ม.๙
ต.วังชัย อ.น้ำพอง จ.ชุมแพ ๔๐๑๔๐ โทร. ๐๓๔-๔๓๑๔๒๖ และ ระเบียบกลุ่มลัจจะออมทรัพย์
วัดสุวนแก้ว ๕๕ ม.๑ ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี ๑๑๑๔๐ โทร. ๐๘-๘๔๑๔๐๗๓ เป็นข้อมูล
ประกอบในการยกร่าง และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ให้ร่วมขออนุมัติ
มา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ๑

แผนที่แสดงที่ตั้งขอบเขตอำเภอ

แผนที่แสดงที่ตั้งขอบเขตตำบล

แผนที่แสดงที่ตั้งขอบเขตหมู่บ้าน

ແຜນທີ່ ແສຕປ ກໍ່ຕັບ ຂອບເຂດຊໍາເລັດ

